

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Факультет педагогічної і мистецької освіти
Кафедра дошкільної освіти

Магістерська робота

другий (магістерський) рівень вищої освіти
освітньо-професійні програми

Дошкільна освіта

Дошкільна освіта (Управління в системі дошкільної освіти)

Полтава – 2024

УДК 378.091.27:001.89(072.8)

M12

*Рекомендовано до друку вченою радою
Полтавського національного педагогічного університету
імені В.Г. Короленка (протокол № 6 від 26 грудня 2024 р.)*

Рецензенти:

Федорова М.А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методик дошкільної й інклюзивної освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка .

Починок Є.А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Магістерська робота: навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійних програм Дошкільна освіта, Дошкільна освіта (Управління в системі дошкільної освіти) / Укладачі: О. А. Гнізділова, С.С. Бурсова, О. О. Вашак, О. Г. Вільхова, Ю.О. Дубовик, Л. В. Зімакова, І. В. Карапузова, Н.В. Ковалевська, В. М. Коваль, Н. М. Манжелій, А. В. Пасічніченко, Т. П. Фазан. Полтава, 2024. 86 с.

Навчально-методичний посібник адресовано магістрантам спеціальності 012 Дошкільна освіта, а також викладачам ЗВО – науковим керівникам магістерських робіт. Основна мета – допомогти магістрантам у виконанні, правильному технічному оформленні та підготовці до захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

Навчально-методичний містить основні вимоги до етапів виконання кваліфікаційної роботи, її структури, підбору джерельної бази, складання змісту роботи, оформлення категоріального апарату дослідження, викладення основного тексту та формулювання висновків. У посібнику представлено: вимоги до оформлення та захисту кваліфікаційної роботи, орієнтовну тематику магістерських робіт, додатки, в яких продемонстровано зразки оформлення титульної сторінки, відгуку та рецензії на кваліфікаційну роботу, приклади оформлення бібліографічного опису використаних джерел та форми засвідчення здобувачем вищої освіти – автором дослідження відсутності академічного плагіату в його кваліфікаційній роботі.

УДК 378.091.27:001.89(072.8)

M12

©Колектив авторів, 2024

©ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024

Зміст

1. Магістерська кваліфікаційна робота як самостійна науково-дослідницька праця здобувачів другого рівня вищої освіти.....	5
1.1. Основні етапи виконання кваліфікаційної магістерської роботи...	5
1.2. Вибір теми дослідження.....	7
1.3. Функції керівника магістерської кваліфікаційної роботи.....	7
2. Методика роботи над магістерським дослідженням.....	7
2.1. Підбір джерельної бази дослідження.....	7
2.2. Структура кваліфікаційної магістерської роботи.....	8
2.3. Складання змісту роботи та написання вступу роботи.....	9
2.4. Робота над основною частиною магістерського дослідження.....	10
2.4.1. Написання теоретичного розділу магістерської роботи.....	11
2.4.2. Опис експериментально-дослідницького розділу магістерської роботи.....	12
2.5. Формулювання висновків / рекомендацій.....	13
2.6. Укладання списку використаної літератури та додатків.....	14
3. Вимоги до оформлення магістерської роботи.....	15
3.1. Вимоги до комп'ютерного набору тексту магістерського дослідження.....	15
3.2. Правила нумерації в тексті роботи.....	17
3.3. Оформлення таблиць, рисунків, формул.....	17
3.4. Правила оформлення цитувань та посилань на використані джерела.....	18
3.5. Оформлення списку використаних джерел.....	19
3.6. Вимоги до оформлення додатків.....	20
4. Захист кваліфікаційної роботи.....	20
4.1. Поняття академічної доброчесності та плагіату.....	20
4.2. Порядок подання кваліфікаційної роботи для перевірки рівня її унікальності та виявлення академічного плагіату, попередній захист.....	22
4.3 Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи.....	23
4.4. Підготовка відгуку та рецензії.....	24
4.5. Вимоги до прилюдного захисту кваліфікаційної роботи.....	24
4.6. Критерії та умови оцінювання магістерського дослідження.....	26

5. Орієнтовна тематика магістерських кваліфікаційних робіт.	
Зразки складання змісту та визначення категоріального апарату	28
магістерської роботи.....	61
Список використаних джерел.....	62
Додатки.....	

1. Магістерська кваліфікаційна робота як самостійна науково-дослідницька праця здобувачів другого рівня вищої освіти

1.1. Основні етапи виконання кваліфікаційної магістерської роботи

Магістерська кваліфікаційна робота (МКР) – це самостійна науководослідницька праця, яку виконують із метою встановлення відповідності рівня освітньої та наукової підготовки здобувача другого рівня вищої освіти. Виконання МКР є обов'язковим для всіх здобувачів, які навчаються за освітніми програмами підготовки магістра.

Магістерська кваліфікаційна робота зорієнтована на формування загальних і спеціальних компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки магістра, зокрема, здатності самостійно здійснювати науковий пошук і розв'язувати конкретні науково-теоретичні й практичні завдання професійного характеру.

Кваліфікаційна робота має засвідчити рівень сформованості науководослідницьких компетентностей здобувача освітнього рівня: здатність до поглиблення, систематизації та закріплення отриманих за час навчання теоретичних знань; здатність обирати й аналізувати наукову або практичну проблему; робити теоретичні висновки й узагальнення; обґрунтовувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний і / або практичний характер; здатність до провадження дослідницької та / або інноваційної діяльності.

Кваліфікаційна робота повинна відповідати таким **основним вимогам**:

- актуальність теми, її відповідність сучасному стану та перспективам розвитку науки;
- глибина опрацювання та критичний аналіз джерел з обраної теми;
- характеристика історії вивчення досліджуваної проблеми та її сучасного стану;
- чітке визначення об'єкта та предмета, мети та завдань, а також вибір методів та обґрунтування доцільності їх використання в дослідженні; висвітлення елементів наукової новизни кваліфікаційної роботи;
- узагальнення та обґрунтування отриманих у процесі виконання кваліфікаційної роботи результатів, формулювання висновків та практичних рекомендацій щодо їх використання під час вивчення окремих освітніх компонентів.

Під час виконання кваліфікаційної роботи можна виокремити такі **організаційні етапи**:

підготовчий – вибір здобувачем напряму (тематики) дослідження, призначення наукових керівників, остаточне (кінцеве) формулювання теми кваліфікаційної роботи, складання і затвердження індивідуальних завдань;

творчий – безпосереднє виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання, перевірка розділів (частин) кваліфікаційної роботи науковим керівником;

прикінцевий – перевірка унікальності тексту на плагіат та попередній розгляд (передзахист) результатів роботи з метою вирішення питання щодо допуску (не допуску) здобувача до захисту на засіданні ЕК, оформлення в установленому порядку оцінювальних документів: звіту (довідки) про перевірку роботи на ознаки академічного плагіату, відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії та подання кваліфікаційної роботи з усіма документами й матеріалами до ЕК;

підсумковий – підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів (презентації) до захисту кваліфікаційної роботи перед ЕК, безпосередній захист, оголошення результатів захисту (оцінки) одним з членів ЕК.

Рационально спланувати та організувати роботу над дослідженням, правильно розподілити власний час, ґрунтовно і своєчасно опрацювати обрану тему допоможе такий **алгоритм**:

- вибір теми дослідження;
- підбір джерел та їх опрацювання;
- визначення методології дослідження (об'єкта, предмета дослідження, мети і завдань, гіпотези (за потребою) та методів дослідження);
- складання плану роботи, узгодження його з керівником;
- написання тексту роботи згідно з її структурою;
- формулювання висновків / рекомендацій;
- подання чорнового варіанту роботи науковому керівникові;
- усунення зауважень, доопрацювання роботи;
- попередній захист роботи на кафедрі;
- отримання відгуку наукового керівника та рецензії на кваліфікаційну роботу;
- остаточне оформлення тексту роботи;
- захист бакалаврської / магістерської роботи. Виконання кваліфікаційної роботи відбувається відповідно до графіку навчального процесу та розкладу атестації відповідної спеціальності, затверджених ректором / першим проректором університету.

1.2. Вибір теми дослідження.

Теми магістерських кваліфікаційних робіт пропонують науково-педагогічні працівники відповідної кафедри. З огляду на власні наукові уподобання та інтереси студент обирає тему і наукового керівника.

Здобувач вищої освіти (за погодженням із науковим керівником) може запропонувати власну, не передбачену в переліку тему кваліфікаційної роботи, з обґрунтуванням вибору та актуальності. Запропоновану студентом тему розглядають на засіданні кафедри, затверджують чи відхиляють її. Обрану тему роботи закріплюють за студентом та науковим керівником наказом ректора і вона не може бути змінена на власний розсуд. У виняткових випадках, на підставі мотивованої, узгодженої з науковим керівником заяви здобувача вищої освіти та службової записки завідувача кафедрою, тему кваліфікаційної роботи змінюють і затверджують додатковим наказом ректора Університету.

1.3. Функції керівника магістерської кваліфікаційної роботи

Науковий керівник:

- допомагає обрати найбільш перспективний і актуальний напрям дослідження та остаточно визначитися з темою роботи;
- знайомить із вимогами щодо виконання та захисту роботи;
- рекомендує основні джерела за темою роботи;
- відстежує перебіг виконання роботи, контролює її своєчасне подання до захисту на засіданні ЕК;
- допомагає підготувати доповідь до захисту;
- надає відгук на кваліфікаційну роботу;
- може бути присутнім та виступати на засіданні ЕК із захисту кваліфікаційних магістерських робіт.

2. Методика роботи над магістерським дослідженням

2.1. Підбір джерельної бази дослідження

Після визначення теми дослідження необхідно розпочати пошук, аналіз і систематизацію джерел, перегляд бібліотечних каталогів. Слід ознайомитись із фаховими часописами, науково-методичними періодичними виданнями, в яких можуть бути опубліковані необхідні матеріали тощо.

Послідовність опрацювання джерельної бази:

1. На комп'ютері потрібно створити кілька файлів-папок відповідно до назв запланованих розділів чи підрозділів.

2. У ці папки накопичувати цифрові копії відібраних наукових праць, при цьому необхідно на початку кожного файлу (безпосередньо в ньому) записувати точні вихідні відомості праці (прізвище автора, повну назву статті / книги, рік видання та видавництво, загальну кількість сторінок), щоб у подальшому не втратити вихідні дані джерела.
3. Якщо потрібну літературу було відскановано в паперовому варіанті, то такий бібліографічний опис потрібно зробити на першому аркуші.
4. Виписувати цитати варто одразу в текстовий файл (бажано зберігати у форматі .rtf), при цьому зазначаючи в дужках бібліографічні відомості про джерело.
5. Кожна цитата, приклад, цифровий матеріал мають супроводжуватися точним описом джерела з позначенням сторінок, на яких опубліковано цей матеріал.

2.2. Структура кваліфікаційної магістерської роботи

Структура кваліфікаційної роботи Незалежно від обраної теми структура бакалаврської / магістерської роботи є такою:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна частина, яка складається з розділів (кількість зумовлена специфікою спеціальності / освітньої програми) та підрозділів;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності, не враховують до загального обсягу роботи).

Титульний аркуш є першим у науковій роботі (Додаток А). На ньому зазначають міністерство, назву навчального закладу, факультету, кафедри, де виконується робота, повну назву теми роботи, курс, групу, форму навчання, спеціальність, назву освітньої програми, прізвище та ініціали студента, котрий виконував роботу, учений ступінь та / або вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника, рік і місце виконання роботи.

На наступній сторінці розміщують **ЗМІСТ** (Додаток Б). Усі його розділи й підрозділи мають бути виділені в тексті заголовками й підзаголовками. Усі питання змісту повинні бути логічно структуровані. Кожний наступний пункт розвиває й доповнює попередні. У кваліфікаційній роботі не може бути менше двох розділів.

2.3. Складання змісту роботи та написання вступу роботи

Після того, як потрібний матеріал зібрано й систематизовано, формулюють детальний **зміст кваліфікаційної роботи**. Студент має запропонувати власне бачення структури кваліфікаційної роботи: кількість розділів, підрозділів, а також їхні робочі назви. Процес уточнення структури є складним і може тривати впродовж усієї роботи над дослідженням. Попередній зміст роботи узгоджується з науковим керівником. У разі виникнення зауважень зміст змінюють відповідно до рекомендацій наукового керівника.

Вступ повинен бути компактним, не насиченим теоретичними викладками. У вступі розкривають актуальність обраної теми, окреслюють коло питань, яким присвячена робота, формулюють мету роботи, визначають об'єкт та предмет дослідження. Вступ є однією з найважливіших частин роботи, адже в концентрованому вигляді презентує все дослідження. Доцільно, щоб вступ складався з таких **структурних частин**:

- **актуальність теми**. У цій частині роботи слід зробити загальний огляд досліджуваної проблеми. Обсяг повинен займати до половини сторінки. Актуальність дослідження – обов'язкова вимога до кваліфікаційної роботи, перший критерій, за яким роботу оцінюють. Актуальність теми – це важливість, відповідність теми дослідження сучасним потребам певної галузі науки та перспективам її розвитку, практичним завданням відповідної сфери діяльності. Студент повинен обґрунтувати важливість досліджуваної теми. Після формулювання наукової проблеми визначають мету і завдання дослідження, а за потребою – гіпотезу;

- **рівень вивчення проблеми**. У цій частині кваліфікаційної роботи характеризують найбільш цінні та актуальні наукові праці досліджуваної теми та здійснюють *огляд джерельної бази дослідження*. У кваліфікаційних роботах характеристика рівня вивчення проблеми, огляд джерел та методології можуть бути зроблені в першому розділі роботи, оскільки він є теоретичним. У ньому характеризують теоретико-методологічні підходи до вивчення проблеми, яка досліджується;

- **мета дослідження** має узгоджуватися із назвою роботи, об'єктом і предметом дослідження. Мета дослідження – усвідомлений образ очікуваного результату, на досягнення якого спрямована діяльність дослідника. Формулюючи мету, можна використати такі дієслова: з'ясувати, системно проаналізувати, схарактеризувати, розглянути, виокремити тощо;

- **з мети роботи випливають завдання**, які деталізують та розкривають її. Зміст завдань формулюють, використовуючи такі поняття: визначити ..., встановити ..., охарактеризувати..., розробити..., виявити..., сформулювати ..., розкрити... тощо. Формулювати завдання слід якомога ґрунтовніше, але лаконічно, оскільки

опис їх вирішення становитиме зміст розділів й параграфів роботи. Спираючись на завдання дослідження, автор робить висновки до кваліфікаційної роботи. Слід пам'ятати, що завдання повинні бути повною мірою розкриті в основному змісті роботи. Оптимальним для кваліфікаційної роботи є 3-4 завдання;

- **об'єкт дослідження** – це та сфера, явище або процес, на які спрямована наукова діяльність з метою визначення суті, закономірностей, тенденцій тощо або можливостей впливу, використання, поліпшення тощо;

- **предмет дослідження** міститься в межах об'єкта. Предмет повинен бути сформульованим вужче, ніж об'єкт. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться як загальне і часткове. Тобто предмет дослідження – це та частина об'єкта, яка безпосередньо вивчається;

- **методи дослідження.** Автор кваліфікаційної роботи обирає методи, за допомогою яких планує вирішити конкретні завдання дослідження. Під час написання наукової роботи дослідник користується загальнонауковими методами (аналогія, узагальнення, класифікація, спостереження, синтез, індукція та дедукція тощо) та методами, які використовують у певних науках. У тексті вступної частини кваліфікаційної роботи потрібно стисло вказати суть використаних методів 13 дослідження. Важливо розуміти той факт, що успіх дослідження зростає завдяки поєднанню різних методів, які дозволяють усебічно розкрити явище, що вивчається, а також забезпечують взаємоперевірку об'єктивності отриманих результатів;

- **елементи наукової новизни та практичне значення одержаних результатів** – перелік результатів, отриманих автором кваліфікаційної роботи. Висловлюють рекомендації щодо можливого використання результатів кваліфікаційної роботи у навчальному процесі;

- **апробація результатів дослідження (за потребою)** – містить дані щодо участі та оприлюднення результатів дослідження автора. Обов'язково подають відомості про публікації здобувача вищої освіти, який претендуватиме на високі позитивні оцінки;

- завершують вступ описом **структури роботи**. Наприклад, робота складається зі вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел. Зазначають загальну кількість сторінок дослідження.

2.4. Робота над основною частиною магістерського дослідження

Основний текст роботи повинен бути структурованим, тобто поділений на відповідні розділи та підрозділи. Найбільш вдалим є поділ кваліфікаційної роботи на 2-3 розділи, але допускають більше. Кількість підрозділів визначається студентом самостійно, з огляду на зміст роботи. Бажано, щоб у кожному розділі

було 2-3 підрозділи. *Кожен розділ наукової роботи має закінчуватися стислими висновками.*

2.4.1. Написання теоретичного розділу магістерської роботи

У *теоретичному розділі* розглядаються основні теоретичні засади порушеної проблеми. Він може складатися з 2-3 підрозділів.

У *першому підрозділі* магістрантом аналізуються і викладаються наукові результати, одержані різними науковцями, розкриваються доведені ними наукові факти, які інтерпретуються в світлі теми магістерської кваліфікаційної роботи. Спочатку аналізуються філософські, антропологічні, історичні джерела, потім розглядаються роботи зарубіжних та вітчизняних педагогів, які займалися порушеною у магістерському дослідженні проблемою або вивчали окремі її аспекти.

Автору необхідно відобразити своє ставлення до їх думок, відповідно обґрунтовуючи свою точку зору на проблему. Для того, щоб аналіз за темою дослідження був глибоким, повним і враховував сучасні тенденції в розвитку теорії та практики дошкільної освіти, доцільно зробити огляд періодичної фахової преси за останніх 5 років.

У *другому підрозділі* першого розділу, зазвичай, розкривається психологічні засади досліджуваної проблеми: розкривається зміст психолого-педагогічних понять, основні положення досліджень, з'ясовуються психологічні механізми формування певного педагогічного явища, процесу, якості особистості і т.д.

Третім має стати *підрозділ*, що містить аналіз альтернативних програм, огляд роботи закладів дошкільної освіти, окремих педагогів або аналіз стану питання, що досліджується магістрантом, в практичній педагогічній діяльності.

У кінці розділу подаються короткі висновки як теоретична основа для подальшого експериментального дослідження. Висновки до першого розділу мають відповідати постановці дослідження, вирішенню поставлених завдань, бути чіткими, обґрунтованими, мати обсяг не менше ніж 1 – 2 сторінки тексту.

Часто при написанні магістерської роботи виокремлюється (за бажанням магістранта) другий, *методичний розділ*, де висвітлюються методичні аспекти досліджуваної проблеми, наводять форми та методи вирішення завдань та їх порівняльні оцінки, характеризуються сучасні освітні технології, визначаються умови, шляхи, дотримання яких сприяє ефективності досліджуваного процесу.

2.4.2. Опис експериментально-дослідницького розділу магістерської роботи

Експериментально-дослідницький розділ є основною частиною самостійної роботи магістранта.

Експериментально-дослідницький розділ повинен містити: **констатувальний, формувальний та контрольний етапи** експерименту. Він проводиться в природних умовах педагогічного процесу закладу дошкільної освіти – в ігровій, навчальній, трудовій, повсякденній діяльності дітей, організованій магістрантом.

Констатувальний етап педагогічного експерименту має на меті констатувати наявний стан функціонування предмета дослідження, тобто виявити і зафіксувати певними науковими способами відповідний рівень наявності (чи відсутності), рівень розвитку чи сформованості тієї особистісної якості (якостей), психічних процесів, моральних уявлень, знань, умінь тощо, які будуть формуватись у суб'єкта (-ів) дослідження в подальшій експериментальній роботі. На основі зібраних на констатувальному етапі експерименту даних, конкретизуються завдання дослідження, визначаються **критерії** і розробляються **показники** оцінювання явища, процесу, певної якості особистості, визначається **рівень** сформованості вказаної категорії (явища, процесу, якості і т.д.).

Для одержання об'єктивних даних у ході констатувального етапу експерименту необхідно використати не один, а кілька *методів дослідження* у взаємозв'язку. Наприклад, якщо бесіду обрано основним методом для збору даних та фактів, то його можуть доповнити спостереження, анкетування, аналіз продуктів діяльності тощо.

Дані констатувального етапу експерименту (за необхідності проведеться в *експериментальній та контрольній групах*) узагальнюються у вигляді схем, таблиць, діаграм тощо. Ці дані аналізуються та інтерпритуються.

На основі констатувального експерименту робляться висновки, які є вихідним матеріалом наступної частини дослідження, а саме: визначення змісту і побудови методики формувального етапу експерименту.

Формувальний етап експерименту є ядром педагогічного дослідження. Він організовується на основі висновків із попереднього вивчення стану проблеми та аналізу результатів констатувального експерименту. У процесі формувального експерименту дослідником вирішуються поставлені завдання. Саме їх вирішення є метою і наслідком дослідження.

На цьому етапі (у експериментальній групі) перевіряється цінність розробленої магістрантом програми, методики (технології, моделі), її окремих компонентів (змісту, умов, прийомів, методів, принципів виховання, навчання та розвитку дітей дошкільного віку).

У ході організації формувального експерименту доцільно провести його структурування і виділити в ньому послідовні етапи здійснення роботи.

Підготовчий етап – визначаються методика, методи, прийоми, принципи, які використовує дослідник для досягнення спрогнозованого ним результату.

Власне експериментальний етап, в ході якого буде апробований новий зміст навчального матеріалу або нові методи навчання та виховання (чи їх комбінація), ефективність використання нестандартних форм організації роботи з дітьми тощо.

Описуючи формувальний експеримент, необхідно не лише показати систему роботи, а й обґрунтувати передбачувану ефективність використання того чи іншого елемента впливу педагога на процес, явище, розвиток особистості дитини і т.д.

Магістранту необхідно довести, що запропонована програма чи методика, чи модель, чи технологія, відрізняється від методики роботи в контрольній групі. Важливо вказувати на ті недоліки й ускладнення, які зустрілися магістранту в процесі роботи, пояснити, чому вони виникли, а також якими педагогічними заходами були вирішені, розв'язані, усунені.

Контрольний етап експерименту має логічно завершити дослідну роботу, розкрити перевагу експериментальної роботи над традиційною на основі позитивних змін у розвитку особистості дитини чи досліджуваному педагогічному явищі, процесі.

При підбитті підсумків дослідження необхідно здійснити всебічний кількісний (у вигляді таблиць, діаграм, схем тощо) та якісний аналіз результатів, показати ступінь досягнення накресленої мети, розкрити фактори, що вплинули на позитивні зрушення. Для цього дані, отримані в ході контрольного експерименту, слід порівняти з даними констатувального і надати пояснення наявним відмінностям до початку і в кінці дослідження, а також між результатами у *контрольній та експериментальній групах*.

2.5. Формулювання висновків / рекомендацій

Висновки – це підбиття підсумків наукового дослідження, теоретичне та практичне обґрунтування отриманих результатів. *Висновки пишуть на основі чітко сформульованих у вступі завдань*, які, так само, повинні бути розкриті в основному тексті роботи. Якщо висновки не мають логічного зв'язку зі вступом, роботу вважають не виконаною. У висновках автор викладає власні думки, тому вони не повинні містити цитувань чи повторювати чужі міркування.

Завершуючи дослідження, слід чітко й конкретно вказати, яке саме нове педагогічне знання здобув магістрант. Доцільно також наголосити, яке воно має значення для науки і практики, які теоретичні положення розвиває, чим їх доповнює, що нового вносить у методику роботи з дітьми.

Усі встановлені нові положення краще викладати за змістом, а не описувати (перераховувати) у вигляді анотації. Добре, коли автор заявить про власні здобутки порівняно з уже відомими положеннями з даної проблеми, теорії, методики.

До теоретичної новизни у висновках можна віднести підтвердження концептуальних положень, виявлені закономірності навчально-виховного процесу, обґрунтований понятійний апарат тощо.

На завершення роботи важливо дати практичні рекомендації до застосування результатів дослідження педагогами в умовах закладів дошкільної освіти, шкіл чи у закладах освіти.

Для опису результатів кваліфікаційної роботи можна рекомендувати використовувати такі вислови: «систематизовано...», «виявлено особливості...», «надано класифікацію...», «підготовлено...», «уточнено...», «встановлено...» тощо.

2.6. Укладання списку використаних джерел та додатків

Список використаних джерел містить бібліографічний опис опрацьованих джерел. Перелік подають в алфавітному порядку. Рекомендована кількість найменувань у списку повинна бути не меншою 60, з яких від 30 до 50% – за останні 5 років (якщо інше не зумовлено специфікою теми). Кількість джерел може бути зменшено у випадку робіт з прикладними розробками, соціологічними дослідженнями та експериментальних робіт. Джерела у списку оформлюють згідно з установленими вимогами (Додаток Е). Покликання на джерела у тексті подають у квадратних дужках – зазначають номер цитованої праці і через кому номер сторінки, на якій розташований цитований уривок, наприклад [53, с. 156].

Додатки до кваліфікаційної роботи подають за необхідності. У них указують матеріали, які доповнюють та унаочнюють роботу: ілюстрації, таблиці, схеми, діаграми, графіки, що через великий обсяг, специфіку викладу чи форму презентування не були внесені до основної частини кваліфікаційної роботи та відображають певні результати дослідження; копії наукових публікацій студента з повними вихідними даними (автор, автори, назва тез, статті тощо та джерело, де була публікація), які характеризують наукову і практичну цінність виконаної роботи; документи, які вказують на практичне застосування кваліфікаційної роботи тощо.

3. Вимоги до оформлення магістерської роботи

Магістерські кваліфікаційні роботи виконують державною мовою. Стиль викладу науковий. Для наукового стилю мовлення властиві такі особливості:

- ✓ зрозумілість і предметність тлумачень;
- ✓ логічна послідовність і аргументованість викладу;
- ✓ узагальненість понять і явищ, їхній об'єктивний аналіз;
- ✓ точність і лаконічність висловлювань;
- ✓ аргументація й переконливість тверджень;
- ✓ однозначне пояснення причинно-наслідкових зв'язків;
- ✓ докладні висновки.

Для синтаксису наукового мовлення характерними є :

використання словесних формул «на наш погляд...», «ми вважаємо...» тощо (некоректно вести виклад матеріалів від першої особи: «я вважаю...», «мені здається...», «на мою думку...»). Прийнятною є також форма викладу від третьої особи («автор вважає...»);

□ можлива заміна прямого цитування стислим переказом основної думки автора (з обов'язковим посиланням на відповідне джерело у списку) та висловленням власного ставлення до неї (наприклад, можна скористатися такими мовними конструкціями, як: «з цього приводу (ім'я та прізвище автора) вважає, що ...»; «на думку (ім'я та прізвище автора), ...»; «більшість дослідників переконана, що ...»; «у роботі (посилання на її номер у списку джерел) зазначається, що ...»; «будемо дотримуватися такого самого погляду, що й (ім'я та прізвище автора)»; «ми (не) поділяємо думку (ім'я та прізвище автора) про те, що ...»; «у цілому ми згодні з (ім'я та прізвище автора), але ...» тощо);

□ використання безособових речень із присудком, вираженим дієслівною формою (на -но, -то) та прямим додатком у формі іменника у знахідному відмінку без прийменника (застосовано метод, виділено ознаки, дібрано задачі, опрацьовано статтю) чи речень із пасивними дієприкметниками «розроблений підхід до вивчення ...»);

□ вираження логічних зв'язків за допомогою спеціальних функціонально-синтаксичних конструкцій, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже), заперечення (проте, тим часом, але, водночас, аж ніяк), причинно-наслідкові відношення (отже, оскільки, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, бо, тоді як, до того ж), перехід від однієї думки до іншої (тепер звернімося до ..., розглянемо ..., зупинимося на ..., розглянувши ..., перейдемо до ..., варто зупинитися на ..., необхідно розглянути ...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, все сказане дозволяє дійти висновку, підсумовуючи, слід сказати ...);

□ текст роботи слід розбивати на абзаци. Це полегшує читання й показує, що автор у своєму викладенні переходить до нової думки, нового твердження. Не можна також занадто дробити текст і відокремлювати одну фразу від іншої, якщо між ними існує тісний зв'язок.

У кваліфікаційній роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати дослідження, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології, не використовувати займенник «я», натомість використовувати за необхідності займенник «ми».

Загальний обсяг магістерської роботи – 65-100 сторінок основного тексту, кількість використаних джерел – 60-90 позицій, з урахуванням рівня виконання роботи та спеціальності.

3.1. Вимоги до комп'ютерного набору тексту магістерського дослідження

Кваліфікаційну роботу друкують за допомогою комп'ютерного набору на білому папері формату А4 (210x297 мм) відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення».

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою. Перенесення слів з одного рядка в інший у тексті роботи не допускається. Граматичні, пунктуаційні та орфографічні помилки в тексті є неприпустимим явищем.

Текст роботи друкують з одного боку аркуша, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Основні вимоги до комп'ютерного набору тексту кваліфікаційної роботи є такі :

- ✓ текстовий редактор – MS Word;
- ✓ гарнітура шрифту – Times New Roman, вирівнювання – за шириною;
- ✓ кегль шрифту (розмір) – 14;
- ✓ кількість символів у рядку – не менше 60;
- ✓ абзац – 1,25 см; – міжрядковий інтервал – 1,5;
- ✓ кількість рядків на сторінці – до 30;
- ✓ у роботі дозволяють виділяти важливий текст так: **напівжирний**, *курсив*, **напівжирний курсив** або підкреслений. Виділення по всьому тексту повинні бути виконані в одному стилі. Не допускається виділяти частину тексту за допомогою інших шрифтів, крім Times New Roman, іншого розміру, крім 14, іншого інтервалу тощо;

✓ назви структурних частин роботи: **ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** друкують великими літерами симетрично до тексту (шрифт – 14 напівжирний) без крапки в кінці, дозволено їх розміщувати посередині рядка. Якщо заголовок складається з двох речень, їх розділяють крапкою. Розривати слова знаком переносу в заголовках заборонено;

✓ усі названі структурні частини роботи слід починати з нової сторінки;

✓ новий підрозділ друкують на тій же сторінці, на якій закінчився попередній, відступ між підрозділами – два міжрядкові інтервали;

✓ заголовки підрозділів друкують маленькими літерами, крім першої – великої, з абзацного відступу, шрифт – 14 жирний. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком розділу та заголовком підрозділу – два міжрядкові інтервали;

✓ не допускається розташування заголовка підрозділу внизу сторінки, якщо під ним не вміщується щонайменше два рядки тексту – у такому разі назву підрозділу разом із текстом переносять на наступну сторінку;

✓ не можна починати абзац наприкінці сторінки, якщо на ній поміститься лише один рядок з нього – у такому разі слід переносити весь абзац на наступну сторінку. Аналогічно не можна переносити один рядок з абзацу на 30 наступну сторінку;

✓ відстань між рядком тексту і таблицею, формулою або ілюстрацією, та після них повинна складати два міжрядкові інтервали;

✓ використовувані в роботі лапки повинні бути одного стилю: “” або «», або """, або „”. Аналогічною є вимога і до стилю апострофів: або ’, або ' – однаково в усьому тексті;

✓ знак - (дефіс) застосовується тільки в складних словах («синьо-жовтий», «10-кратний», «3-й»);

✓ знак – (тире) застосовується для граматичних тире («поворот – це переміщення») і вираження діапазону значень («с. 10–12», «за температури 30–35°C»), причому в першому випадку він оточений інтервалами, а в другому інтервали не потрібні. Знак — (довге тире) не використовується;

✓ інтервали ставляться після усіх знаків розділу (. , ; :), але не перед ними. Виняток становлять, зокрема, складні номери («Рис. 1.2», «Розділ 1.2.1»), всередині яких інтервали не ставляться; однак після скорочень («Рис.», «Табл.») інтервал ставиться;

✓ зазначаючи в тексті кваліфікаційної роботи прізвища та ініціали дослідників, необхідно дотримуватись одного стилю: Грицай М. С., Федченко П. М., або М. С. Грицай, П. М. Федченко, або М. Грицай, П. Федченко. Між

прізвищем та ініціалами (стежачи, щоб вони лишились в одному рядку) необхідно використовувати нерозривний пробіл (стандартне сполучення клавіш «Shift + Ctrl + Пробіл»). При цьому необхідно пам'ятати, що псевдоніми письменників не скорочують (Панас Мирний, Леся Українка, Марко Черемшина).

3.2. Правила нумерації в тексті роботи

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому верхньому куті. Крапку після номера сторінки не ставлять. Нумерують усі аркуші, з-поміж них і додатки. Титульну сторінку не нумерують, починають із другої сторінки (на якій вміщено зміст) з цифри 2.

Зміст, вступ, висновки, список використаної літератури та джерел не мають порядкових номерів. У тексті кваліфікаційної роботи номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки і з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи (підпункти) нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу (підпункту) складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу (підпункту), між цифрами ставлять крапку, а після останньої крапку не ставлять, у тому ж рядку друкують заголовок підрозділу, наприклад :

3.1 Методика обробки наукової інформації

3.1.1 Ручна обробка інформації

3.3. Оформлення таблиць, рисунків

Таблиці нумерують наскрізно арабськими цифрами (за винятком тих, що розміщені в додатках). Дозволено нумерувати таблиці у межах розділу. У цьому разі номер таблиці складається з номеру розділу та порядкового номера таблиці, відокремленого крапкою, наприклад, «Таблиця 2.1» – перша таблиця другого розділу.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею з абзацного відступу. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Розмір шрифту табличного тексту зазвичай на 2 пункти менше за розмір основного шрифту.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишуть «Продовження табл. 3.1».

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті або на наступній сторінці. У тексті повинна бути вказівка на таблицю, наприклад: «... основні події життя і творчості письменника наведено у таблиці 3». Таблицю розміщують так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

У тексті кваліфікаційної роботи усі ілюстрації (діаграми, графіки, схеми, скріни, фотографії, рисунки) відіграють роль унаочнення матеріалів та результатів

дослідження. Вони розглядаються як рисунки і одержують спільну нумерацію в межах розділу. Як правило, вони повинні мати назву, яку розміщують після номера рисунка. За потреби назва доповнюється поясненням, розшифруванням скорочень тощо. Номер і назву рисунка розміщують по центру сторінки відразу під зображенням, пишуть з великої букви і відокремлюють від порядкового номера крапкою.

3.4. Правила оформлення цитувань та посилань на використані джерела

Цитати – дослівні уривки з використаних джерел – використовують у кваліфікаційній роботі для обґрунтування, підтвердження авторських аргументів або для критичного аналізу літературних джерел.

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен давати покликання на джерела, матеріали або окремі результати досліджень, на ідеях та висновках яких відбувалося вивчення теми кваліфікаційної роботи. Це дає змогу відшукати використане у роботі джерело і перевірити достовірність цитування. Якщо було використано відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, джерела, на яке зроблено посилання у роботі.

Правила коректного цитування.

Якщо думку автора наведена дослівно, то її потрібно взяти в лапки, зробивши коректне посилання на джерело (його порядковий номер зі списку використаної літератури, який додається до роботи).

Приклад:

Цитата в тексті: «Предметом сімейної педагогіки є дослідження особливостей виховного впливу сім'ї на фізичний, емоційний, інтелектуальний, духовний розвиток дитини; формування в неї відповідного ставлення до сімейних традицій; підготовки її до життєдіяльності у позасімейній сфері» [25, с. 56].

Відповідне подання у списку літератури:

15. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Академвидав, 2004. 456 с.

Якщо цитується великий уривок з тексту, то він може не братися в лапки, натомість його можна відділити від решти тексту певним способом (набирати іншим кеглем, шрифтом, накресленням, більшими абзацними відступами тощо), зробивши коректне посилання на джерело (його порядковий номер зі списку використаних джерел, який додається до роботи). Так само без лапок подають поетичні цитати, якщо вони розміщені строфічно і виділені у вищезазначений спосіб. Поетичні рядки можна подавати і без строфічного виділення, «в рядок», але тоді цитата береться в лапки, а віршовий рядок від наступного відділяється скісною однією рисою (/) або двома(//).

Допускають скорочення цитати, якщо це не призводить до викривлення думки автора. Місце скорочення має бути позначене в цитаті квадратними дужками з трикрапкою всередині.

Можна вдаватися до непрямого цитування у формі переказу тексту, яке максимально точно передає думки автора й супроводжується відповідним покликанням на джерело. Наприклад: «Згідно з О. Гнізділовою, ...», «Л. Зімакова пропонує розглядати партнерську педагогіку, як...» [4, с. 123]

Цитування має бути ні надмірним, ні недостатнім, бо і те й інше знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження компілятивності праці (написання тексту на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження й опрацювання джерел), а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу

У списку використаних джерел завжди слід вказувати і ті, які використовували під час підготовки роботи, навіть якщо прямих посилань чи цитувань цих джерел у роботі не має.

3.5. Оформлення списку використаних джерел

Відомості про джерела і літературу необхідно подавати згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (з офіційними виправленнями у 2017 році), з обов'язковою вказівкою на прізвища авторів, назви праці, міста і року видання, видавництва і кількості сторінок.

Список укладають в алфавітному порядку. Зразки і приклад оформлення бібліографічного опису подано у Додатку Е.

Зверніть УВАГУ на таке:

1. При покликанні на книгу в списку використаних джерел вказують загальну кількість сторінок, а на частину книги чи статтю в збірці – указують номери сторінок, з яких починається і закінчується стаття.
2. Якщо прізвища авторів вказують перед назвою роботи, то ініціали зазначають після них (Пасічніченко А.В. Назва ...). Якщо ж спочатку вказують назву джерела, то ініціали зазначають перед прізвищем автора (Назва... Н.М.Манжелій...).
3. Обов'язково вказують не тільки місце видання, а й видавництво.
4. Місце видання пишуть повністю (Запоріжжя, Донецьк, Львів, Відень тощо), за винятком столиць держав: К. (Київ), N.Y. (Нью-Йорк), L. (Лондон), P. (Париж).
5. Двокрапка як елемент пунктуації у бібліографічному описі виконує дві функції:

✓ – звичайний розділовий знак, при цьому перед двокрапкою немає проміжку в один друкований знак;

✓ – умовний розділовий знак – знак приписної пунктуації, який ставлять між зонами бібліографічного опису та їх елементами. У такому випадку двокрапка виконує розпізнавальну функцію елементів та зон, тому до і після двокрапки як приписаного знака залишають проміжок в один друкований знак.

Наприклад, тут перша двокрапка – звичайний розділовий знак у назві посібника (проміжок до двокрапки відсутній), а друга і третя двокрапка – знак приписної пунктуації, який ставлять між зонами бібліографічного опису (зона специфічних відомостей – вид видання; зона вихідних даних – місто видання і назва видавництва) – проміжок до і після двокрапки наявний:

Кучерявий О. Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навч. посіб. для студентів. вищ. навч. закладів. Київ : Слово, 2014. 440 с.

3.6. Вимоги до оформлення додатків

ДОДАТКИ оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках після списку використаної літератури.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки відповідно: Додаток А, Додаток Б. Не використовують для позначення додатків літери Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки.

Наприклад:

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення титульних аркушів

Сторінки з додатками нумерують, але їх не враховують до загального обсягу роботи, наприклад, робота може містити 62 сторінки основного тексту і 3 сторінки додатків, але обсяг кваліфікаційної роботи буде 62 сторінки, а не 65.

4. Захист кваліфікаційної роботи

4.1. Поняття академічної доброчесності та плагіату

При написанні кваліфікаційної роботи необхідно обов'язково покликатися на авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати. Використання у роботі запозиченого матеріалу без посилання (покликання) на автора не допускають. Це вважають плагіатом, тобто порушенням академічної доброчесності.

«Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та / або наукових (творчих) досягнень» (стаття 42 ЗУ «Про освіту»). Академічна доброчесність у процесі написання кваліфікаційної роботи означає, що здобувачі та їх наукові керівники керуються насамперед принципом чесності у роботі та навчанні. Плагіат, тобто списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань, є неприйнятним у кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти.

Закон України «Про освіту» (п.4 статті 42) дає визначення «академічного плагіату – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства».

Загалом плагіат – це усвідомлене чи неусвідомлене недотримання загальноприйнятих правил цитування, тобто порушення вимог Цивільного кодексу України («Інтелектуальна власність») та Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Порушення етичних принципів при написанні кваліфікаційної роботи бувають трьох основних видів:

1. Копіювання чужої роботи (як без, так і з відома автора) та оприлюднення її під своїм іменем.
2. Подання суміші власних і запозичених в інших авторів аргументів без належного цитування джерел (компіляція).
3. Перефразування чужої роботи без належно оформленого посилання на справжнього автора.

Загалом **плагіат** – це усвідомлене чи неусвідомлене недотримання загальноприйнятих правил цитування, тобто порушення вимог Цивільного кодексу України («Інтелектуальна власність») та Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Перевірити текст на оригінальність, тобто відсутність плагіату, можна за допомогою спеціальних програм або за допомогою сайтів, які надають такі послуги. Слід пам'ятати, що такі програми і сервіси не є сертифікованими і пристосованими для перевірки текстів кваліфікаційних робіт. Тому результати такої перевірки можуть бути піддані сумнівам, однак здатні зорієнтувати автора кваліфікаційної роботи щодо рівня оригінальності його тексту.

Перевірка текстів кваліфікаційних робіт відбувається на сертифікованих антиплагіатних програмах фахівцями бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха.

На основі звіту подібності, перевірки наукового керівника та за умови дотримання рекомендованого рівня унікальності (див. «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПНПУ імені В. Г. Короленка») завідувач кафедри допускає кваліфікаційну роботу до захисту.

Плагіат у роботах категорично не допускається. А використання неунікального тексту повинно мати чітке обґрунтування (зумовленість темою, специфікою матеріалу, особливостями методики вивчення об'єкту тощо

Показник оригінальності тексту магістерської роботи, яка виконана на *високому рівні* повинен становити *понад 65 %; достатньому – від 55% до 65 %; низькому – від 40 % до до 55 %* . Показник оригінальності тексту магістерської роботи, що становить *менше 40%* - є *неприйнятним*.

4.2. Порядок подання кваліфікаційної роботи для перевірки рівня її унікальності та виявлення академічного плагіату, попередній захист

Кваліфікаційна робота *підлягає перевірці* на унікальність та наявність ознак академічного плагіату, яку здійснюють за допомогою визначеного Університетом програмного продукту *не пізніше, ніж за тиждень до встановленого кафедрою терміну проведення попереднього захисту*.

Обов'язковою для перевірки є та частина роботи, у якій викладено результати теоретичного та / або експериментального дослідження. Усі інші розділи кваліфікаційної роботи перевіряють на виявлення академічного плагіату за потребою / вимогою.

Під час подання кваліфікаційної роботи на кафедру здобувачі всіх форм навчання заповнюють і підписують *заяву*, яка засвідчує самостійність виконання дослідження (Додаток Ж). За відмови підписання заяви роботу не допускають до захисту.

Кваліфікаційну роботу в електронному форматі (титульний аркуш, розділ / підрозділ, у якому викладені основні результати дослідження) подають на кафедру та разом зі службовою запискою завідувача кафедри направляють для перевірки до бібліотеки Університету (Додаток Л)

4.3 Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи

Попередній захист кваліфікаційної роботи відбувається на випусковій кафедрі не пізніше як за місяць до визначеної дати захисту. Склад комісії для його проведення визначає та затверджує завідувач кафедри.

Метою попереднього захисту кваліфікаційної роботи здобувача є виявлення членами комісії рівня готовності роботи та ступеня її відповідності встановленим вимогам. Роботу подають у друкованому вигляді, не переплетену в жорстку палітурку.

Результати перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат (довідка, яка відображає унікальність тексту кваліфікаційної роботи) та попереднього захисту-обговорення оформлюють протоколом засідання кафедри у вигляді зауважень та рекомендацій щодо доопрацювання матеріалів дослідження, допуску / не допуску до її захисту.

Кваліфікаційні роботи, у яких буде виявлено неприйнятний рівень оригінальності, за рішенням кафедри до захисту не допускають.

Рішення про допуск роботи до захисту перед ЕК на її титульному аркуші підтверджується підписом завідувача кафедри.

Кваліфікаційну роботу для захисту перед ЕК надають зовнішньому рецензенту для рецензування.

Після попереднього захисту та усунення недоліків здобувач вищої освіти подає зброшуровану в тверду обкладинку кваліфікаційну роботу та її електронну версію (не пізніше 10 днів до захисту) на кафедру у форматі .pdf електронну версію кваліфікаційної роботи для реєстрації, до якої в паперовому вигляді додаються: титульний аркуш; зміст; заява щодо самостійного виконання кваліфікаційної роботи; довідка про перевірку на академічний плагіат; публікації (для претендентів на високі (80-100 балів) оцінки).

4.4. Підготовка відгуку та рецензії

Науковий керівник не пізніше ніж за 4 дні після надходження кваліфікаційної роботи на кафедру надає відгук, у якому рекомендує або не рекомендує її до захисту.

Відгук наукового керівника складається з двох частин: кількісного оцінювання (відповідно до критеріїв оцінювання, за накопичувальною шкалою – максимум 40 балів) та якісної характеристики – аргументованого висновку. Відгук повинен містити конкретні висновки щодо глибини опрацювання теми кваліфікаційної роботи, доцільності вибору методів дослідження, повноти викладу основних результатів та обґрунтованості висновків. У відгуку науковий керівник вказує на дотримання або порушення студентом календарного плану підготовки роботи до

захисту, дотримання вимог до оформлення кваліфікаційної роботи, звертає увагу на загальні недоліки або вказує на конкретні помилки. Форма відгуку міститься у Додатку В.

Кожна кваліфікаційна робота передається на рецензування на наступний день після реєстрації на кафедрі і рецензується протягом 4 днів.

Рецензія фахівця передбачає перелік елементів, які є обов'язковими. У рецензії повинні бути відзначені позитивні аспекти роботи, зокрема: самостійність дослідження, його актуальність, відповідність зазначеній темі, рівень опрацювання джерел, наукової літератури, інших матеріалів та наявність висновків. Рецензент обов'язково повинен вказати, чи достатнім є ступінь розкриття теми та виконання поставлених завдань, чи відповідає оформлення роботи встановленим вимогам. Орієнтовна форма рецензії подана у Додатку Г. Недоліки, виявлені рецензентом при ознайомленні з кваліфікаційною роботою, за своїм характером та змістом можуть бути теоретичного, технічного або мовностилістичного характеру. Остаточний висновок щодо рівня відповідності роботи вимогам формулюють висловами «повністю відповідає», «загалом відповідає», «повністю не відповідає». Рецензент обов'язково пропонує оцінку роботи з урахуванням її захисту перед членами ЕК: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Магістранту надається можливість ознайомитися з рецензією та підготувати відповіді на висловлені рецензентом зауваження.

4.5. Вимоги до прилюдного захисту кваліфікаційної роботи

До публічного захисту перед Екзаменаційною комісією допускають кваліфікаційні роботи, які відповідають таким вимогам:

- у встановлений термін готову (паперову переплетену та електронну версії) і зареєстровану в спеціальному журналі роботу подано на кафедру;
- на титульному аркуші роботи є резолюція завідувача кафедри: «Рекомендовано до захисту» та підпис;
- в кінці роботи – підпис її автора (виконавця);
- у роботу вкладено *рецензію* фахівця, *відгук* наукового керівника, *заяву* здобувача, що засвідчує самостійність виконання кваліфікаційної роботи і відсутність в ній академічного плагіату, *довідку* про перевірку на академічний плагіат, *публікації* (для претендентів на високі позитивні оцінки).

Захист кваліфікаційної роботи проводять відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної (атестаційної) В. Г. Короленка відкрито за участю не менше половини складу Екзаменаційної комісії за обов'язкової присутності голови комісії.

На захисті кваліфікаційної роботи студенту надають слово для викладу основних результатів, отриманих під час виконання поставлених завдань, а також для відповідей на запитання членів Екзаменаційної комісії та інших осіб, які присутні на захисті. Прилюдний виступ студента суворо регламентований у часі та триває не більше 5-7 хвилин.

Структура виступу студента, автора магістерської роботи, на відкритому засіданні ЕК наступна:

- ✓ назва теми;
- ✓ обґрунтування її актуальності;
- ✓ об'єкт, предмет, мета дослідження, завдання;
- ✓ стислий виклад основних результатів дослідження (за розділами);
- ✓ загальні висновки дослідження.

Після виступу здобувача вищої освіти голова ЕК надає слово науковому керівникові та рецензенту або зачитує їхні відгуки. Також слухають відповіді студента на зауваження, висловлені в рецензії, та на запитання, які виникли у членів ЕК стосовно запропонованої до розгляду магістерської роботи.

Кваліфікаційну роботу оцінює Екзаменаційна комісія з урахуванням її змісту і результатів захисту, а також висновків наукового керівника і рецензента.

Відомість оцінювання кваліфікаційної роботи міститься у Додатку Д.

Рішення ЕК про оцінку знань, виявлених при захисті магістерської роботи, ухвалюють на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів. При однаковій кількості голосів «за» і «проти» голос голови є вирішальним. Результати захисту магістерських робіт оголошують у день захисту.

Здобувача, кваліфікаційну роботу якого ЕК оцінила як «незадовільно», відраховують з університету. ЕК встановлює та робить у протоколі запис про можливість здобувача після доопрацювання захистити ту саму кваліфікаційну роботу протягом трьох років після відрахування. У такому випадку, поновлений на навчання здобувач вищої освіти матиме право подати кваліфікаційну роботу на перевірку за визначеною процедурою і бути допущеним (не допущеним) до її захисту.

4.6. Критерії та умови оцінювання магістерського дослідження

Магістерська робота повинна засвідчити, що студент уміє здійснювати самостійний науковий пошук, зіставляти та аналізувати певні явища та проблеми.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи студент повинен виявити:

- ✓ ґрунтовні знання текстів, які залучені до дослідження;
- ✓ уміння добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до мети та завдань дослідження;
- ✓ уміння робити обґрунтовані висновки та окреслювати перспективи подальших наукових розвідок в обраному для дослідження напрямку;
- ✓ уміння визначати і пояснювати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ обраного періоду.

При оцінюванні якості виконання студентом кваліфікаційної роботи застосовують такі **критерії**:

- ✓ актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи;
- ✓ чіткість формулювання мети і завдань дослідження;
- ✓ логіка побудови змісту роботи;
- ✓ якість теоретико-методологічного аналізу проблеми;
- ✓ ґрунтовність аналізу наукових джерел;
- ✓ правильність і повнота виконання поставлених завдань;
- ✓ самостійність в одержанні наукових результатів;
- ✓ змістовність зроблених узагальнень і висновків;
- ✓ дотримання чинних вимог до оформлення роботи;
- ✓ змістовність доповіді студента про основні результати дослідження;
- ✓ правильність та чіткість відповідей на запитання членів ЕК.

Вимоги до структури, змісту, оформлення, захисту та зберігання кваліфікаційних робіт узагальнено подані в таблиці 4.1.

Вимоги до структури та змісту кваліфікаційних робіт

N п/п	Зміст вимог	Бакалаврська кваліфікаційна робота (БКР)	Магістерська кваліфікаційна робота (МКР)
1	2	3	4
Вимоги до змісту			
1.	Обґрунтування актуальності проблеми дослідження	+	+
2.	Історія дослідження проблеми	+	+
3.	Мета роботи та за потреби – гіпотеза	+	+
4.	Завдання дослідження	+	+
5.	Об'єкт дослідження	+	+
6.	Предмет дослідження	+	+
7.	Етапи дослідження	+	+
8.	Опис методів дослідження	+	+
9.	Визначення практичного значення роботи	+	+
10.	Апробація результатів дослідження	+	+
11.	Опис структури дослідження	+	+
12.	Наявність складного плану	+	+
13.	Наявність теоретичного розділу (розділів)	+	+
14.	Наявність аналізу джерельної бази	+	+
15.	Наявність практичного або експериментального розділу (розділів)	+	+
16.	Висновки в кінці кожного розділу	+	+
17.	Загальні висновки в кінці роботи	+	+
18.	Розрахунково-графічні матеріали	+/- (з урахуванням фаху характеру роботи)	+/- (з урахуванням фаху і характеру роботи)
19.	Наявність складників творчого характеру, технічних об'єктів	+/- (з урахуванням фаху і характеру роботи)	+/- (з урахуванням фаху і характеру роботи)
20.	Ілюстративний матеріал	+	+
21.	Список використаних джерел	+	+
22.	Додатки	+	+

		(з урахуванням спеціальності й характеру роботи)	(з урахуванням спеціальності й характеру роботи)
Вимоги до оформлення, захисту та зберігання			
1.	Мова виконання	Українська (за винятком окремих спеціальностей)	Українська (за винятком окремих спеціальностей)
2.	Обсяг основного тексту	40-65 с. основного тексту комп. набору (з урахуванням спеціальності)	65-100 с. основного тексту комп. набору (з урахуванням спеціальності)
3.	Форма подання	електронний варіант	електронний варіант
4.	Відгук наукового керівника	+	+
5.	Рецензія	1 рецензент	1 рецензент
6.	Процедура захисту	Публічна, на засіданні ЕК	Публічна, на засіданні ЕК
7.	Термін зберігання	5 років	5 років

Умовні позначки:

«+» – обов'язкова вимога,

«+ / -» – не є обов'язковим, але може бути представлено,

«-» – не вимагається.

Конкретизовані критерії щодо оцінювання кваліфікаційних робіт з урахуванням спеціальності / освітньої програми та освітнього ступеня, за якими атестується випускник, розробляють та затверджують випускові кафедри та подають у методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційних робіт.

Основними складовими оцінювання магістерської кваліфікаційної роботи є:

- відгук наукового керівника (40 балів) (додаток В),
- рецензія науковця, компетентного з проблеми дослідження (20 балів) (додаток Г),
- захист перед ЕК (40 балів) (див. додаток Д).

Підсумкова оцінка за вказаними компонентами оцінювання кваліфікаційної роботи має задовольняти вимогам 100-бальної шкали:

Відмінно – (90-100 балів): кваліфікаційна робота виконана вчасно, самостійно, тема дослідження розкрита повною мірою. Правильно визначено предмет, об'єкт дослідження. Зміст роботи продуманий, логічний, сприяє розкриттю заявленої теми. Мета та завдання чітко окреслені та реалізовані у дослідженні. Автор використовує сучасний методологічний інструментарій. Робота містить елементи наукової новизни та характеризується глибиною теоретичного опрацювання використаних джерел. Зміст розділів та підрозділів відповідає їх назвам, структура роботи чітка, її частини пропорційні за розміром, послідовно розміщені. Висновки логічні та ґрунтовні. Робота оформлена без порушення вимог, з дотриманням граматичних, пунктуаційних та стилістичних норм українського правопису. Відгук і рецензія позитивні. Доповідь під час захисту аргументована, логічна і повна. Відповіді на питання членів ЕК правильні, стислі, але й вичерпні. Наявність публікації за темою дослідження.

Добре – (75-89 балів): магістерська робота виконана вчасно, тема дослідження розкрита, мета і завдання виконані, теоретичні узагальнення та висновки правильні. Проте є несуттєві недоліки у логіці дослідження та оформленні тексту. Застосування сучасного аналітичного інструментарію дещо неповне. Відгук і рецензія позитивні, але містять окремі зауваження до роботи. Доповідь логічна і аргументована, але не зовсім повна. Відповіді на питання членів ЕК правильні. Висока оцінка (80-89 балів) можлива лише за наявності публікації за темою дослідження.

Задовільно – (60-74 балів): бакалаврська / магістерська робота виконана вчасно, проте з порушенням термінів виконання окремих етапів роботи. Тема роботи розкрита, але у змісті є суттєві недоліки. Мета і завдання дослідження реалізовані не повною мірою. Відсутній самостійний аналіз явищ. Висновки обґрунтовано непереконливо, авторські узагальнення неаргументовані, поверхові. У відгуку та рецензії вказано на суттєві зауваження щодо логічності та послідовності дослідження. Загалом 50 дослідження має описовий характер. Робота оформлена із порушенням вимог. Доповідь не розкриває усієї суті проведеного дослідження, його результатів. Відповіді на питання членів ЕК мають загальний характер, є неповними.

Незадовільно – (35-59 балів): бакалаврська / магістерська робота подана до захисту невчасно. Відсутня логіка у побудові структури дослідження. Мета і завдання нереалізовані. Назви окремих розділів не відповідають їхньому змісту. Текст роботи має компіляційний характер. Зовсім відсутні самостійні судження. Висновки не співвідносяться зі змістом розділів та із завданнями. Робота оформлена із суттєвими недоліками, недбало, її обсяг становить лише половину від зазначеного у вимогах. Відгук та рецензія негативні. Доповідь взагалі не відображає зміст виконаної роботи, відповіді на питання членів ЕК неправильні.

Робота до захисту не допускається – незадовільно (1-34 балів): бакалаврську / магістерську роботу було подано безпосередньо перед захистом, до того ж відгук наукового керівника та рецензія відсутні або обсяг роботи становить третину від необхідного. Якщо на останньому етапі виконання бакалаврської / магістерської роботи або під час захисту буде виявлено, що текст дослідження містить плагіат, то таку роботу, за рішенням кафедри, до захисту не допускають або за рішенням членів ЕК знімають із захисту, навіть якщо попередньо отримані відгуки наукового керівника чи рецензента є позитивними.

5. Орієнтовна тематика магістерських кваліфікаційних робіт. Зразки складання змісту та визначення категоріального апарату магістерської роботи

**Коло наукових інтересів доктора педагогічних наук, професора
Гнізділової О.А.**

1. Виховання в дітей старшого дошкільного віку гуманного і дбайливого ставлення до тварин.
2. Формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.
3. Використання інноваційних оздоровчих технологій у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.
4. Народні рухливі ігри в системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.
5. Впровадження авторської технології М. М. Єфименка у сучасних закладах дошкільної освіти.
6. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.
7. Гендерне виховання старших дошкільників у ігровій діяльності.
8. Виховання інтересу до праці у дітей дошкільного віку.
9. Формування уявлень про родовід як чинник становлення життєвої компетентності дошкільників.
10. Виховання чуйності у дітей дошкільного віку.
11. Використання методики «Лялька як персона» у соціалізації дітей.
12. Формування уявлень про професії дорослих у дітей старшого дошкільного віку.
13. Використання творів художньої літератури в ознайомленні старших дошкільників з працею дорослих.
14. Використання художньої літератури в процесі національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.
15. Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами краєзнавства.
16. Реалізація гендерного підходу у вихованні дітей дошкільного віку.
17. Формування пізнавальних інтересів у дітей дошкільного віку в процесі організації пошуково-дослідницької діяльності.
18. Вплив комп'ютерних ігор на формування особистості дошкільника.
19. Народні рухливі ігри в системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.

20. Формування фінансової грамотності у дошкільників у процесі ігрової діяльності.
21. Виховання у дошкільників позитивного емоційно-ціннісного ставлення до природного довкілля.
22. Екологічна стежка як форма реалізації екологічного виховання у закладі дошкільної освіти.
23. Використання казки у екологічному вихованні дітей дошкільного віку.
24. Українська народна іграшка як засіб виховання дітей дошкільного віку.
25. Вплив сучасної іграшки як елемента субкультури дошкільника на соціалізацію особистості.
26. Естетичне виховання дітей дошкільного віку засобами театру.
27. Специфіка адаптації дітей молодшого дошкільного віку до закладу дошкільної освіти.
28. Взаємодія ЗДО і сім'ї у вихованні моральних якостей дітей дошкільного віку.
29. Спільна робота педагогічного колективу ЗДО і батьків у валеологічній освіті дітей дошкільного віку.
30. Дидактична гра як засіб сенсорного виховання молодших дошкільників.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 1.1 Генезис проблеми здоров'язбереження в педагогічній теорії та практиці
- 1.2 Сутність основних понять здоров'язбережувальної компетентності
- 1.3 Здоров'язбережувальні життєві навички дошкільника як підґрунтя формування здоров'язбережувальної компетентності

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 2.1 Характеристика освітніх педагогічних технологій валеологічної освіти та особливості їх використання при формуванні здоров'язбережувальної компетентності дошкільників
 - 2.1.1 Лікувально-профілактичні здоров'язбережувальні технології

2.1.2 Фізкультурно-оздоровчі засоби збереження здоров'я дошкільників

2.1.3 Технології, спрямовані на забезпечення соціально-психологічного благополуччя дитини

2.2 Аналіз стану формування здоров'язбережувальної компетентності у сучасних закладах дошкільної освіти

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА З ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

3.1 Критеріальна характеристика сформованості здоров'язбережувальної компетентності дошкільників

3.2 Технологія формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільників сучасними засобами валеологічної освіти

3.3 Динаміка рівнів сформованості здоров'язбережувальної компетентності дошкільників під впливом експериментальної роботи

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці технології формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.

Завдання дослідження:

1. З'ясувати генезис проблеми здоров'язбереження у педагогічній теорії та освітянській практиці.
2. Вивчити сучасні підходи щодо розуміння феномену «здоров'язбережувальна компетентність у дітей дошкільного віку» та виявити її складові.
3. Схарактеризувати здоров'язбережувальні життєві навички дошкільника як підґрунтя формування здоров'язбережувальної компетентності.
4. Дати характеристику сучасним засобам валеологічної освіти та висвітлити специфіку їх використання у формуванні здоров'язбережувальної компетентності дошкільників.
5. Визначити критерії, показники та рівні сформованості здоров'язбережувальної компетентності у дошкільників.
6. Розробити й апробувати технологію формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.

Об'єкт дослідження – процес формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – технологія формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.

Практична значущість полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності впровадження технології формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку.

Апробація результатів дослідження. Базою експериментального дослідження було визначено Полтавський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 6 «Дивограй».

Структура магістерської роботи складається із вступу, трьох розділів, загальних висновків, додатків та списку використаних джерел.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андриющенко Т.К. Теоретико-методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності в дітей дошкільного віку: автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.08 / Уман. держ. пед. ун-т ім. П.Г. Тичини. Умань, 2015. 40 с.
2. Гнізділова О. Дошкільна освіта Полтавщини : стан та перспективи розвитку. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Полтава, 2017. Вип. 68. С. 3-8.
3. Гнізділова О. А., Гаврилюк Н. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2015. 112 с.
4. Гнізділова О.А., Гаврилюк Н.В. Використання здоров'язбережувальних технологій в дошкільній освіті України. Інноваційний потенціал професійної підготовки майбутніх фахівців початкової і дошкільної освіти : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2014. Вип. 1. С. 67-81.
5. Гнізділова О. А., Бурсова С. С. Використання здоров'язбережувальних технологій у період адаптації дітей до дошкільного навчального закладу. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : монографія / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків, 2017. С. 361-367.
6. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упоряд.: О.Г.Косенчук, І.М.Новик, О.А. Венгловська. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. С.17-20.
7. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі : колективна монографія / за заг. ред. Л. М. Рибало. Тернопіль: Осадца В.М., 2019. 400 с.

8. Кіяшко А. А. Самомасаж - упевнений крок до формування здоров'язбережувальної компетентності дитини. *Дошкільний навчальний заклад*. 2020. № 2. С. 19–24.
9. Левінець Н. Рухова та здоров'язбережувальна компетентності дитини. Впроваджуємо оновлений Базовий компонент дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2021. № 8. С. 7–10.
10. Міщенко Л. Веселенькі та здоровенькі. Профілактика здорового способу життя. *Дитячий садок*. 2020. № 13/14. С. 52–55.
11. Нестеренко В., Бедрань Р. Проблема виховання культури здоров'я дітей дошкільного віку. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2018. № 1. С.233–239.
12. Осипенко Т. Здоров'язбережувальні технології у дошкільному навчальному закладі. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 6. С. 42-48.
13. Проніна Т. В. Формування здорового способу життя дитини дошкільного віку в сучасних умовах – основний напрям реалізації Базового компонента дошкільної освіти в Україні. *Логопед*. 2020. № 11. С. 10–15.
14. Савченко М. В., Половецька С. О., Лавріненко Л. І., Жеребцова Н. М. Система роботи ДНЗ з формування здорового способу життя дошкільників. Методичні рекомендації. *Дошкільний навчальний заклад*. 2018. № 5. С. 2–13.
15. Сварковська, Л. Зроби глибокий вдих, або опановуємо з дітьми основи дихальної гімнастики. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2022. № 10. С. 44-48.
16. Щербакова К.Й., Макаренко Л.В. Теорія та методика валеологічної освіти дітей дошкільного віку. Бердянськ: Видавець Ткачук О.В. 2015. 216 с.

**Коло наукових інтересів кандидата педагогічних наук, доцента
О.О. Вашак**

1. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінській діяльності керівників закладів дошкільної освіти.
2. Особливості організації інноваційної діяльності в освітньому просторі закладів дошкільної освіти.
3. Використання освітніх технологій як засіб управління педагогічним колективом у закладі дошкільної освіти.
4. Використання вихователями закладів дошкільної освіти педагогічних технологій в освітньому процесі.
5. Впровадження освітніх технологій у професійній діяльності вихователя-методиста закладів дошкільної освіти.
6. Використання технології «Портфоліо вихователя-методиста» в управлінській діяльності закладу дошкільної освіти.
7. Особливості використання технології «Портфоліо вихователя» як головної умови компетентності педагога закладу дошкільної освіти.
8. Використання вихователями технології «Портфоліо дошкільника» в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.
9. Особливості планування як головної умови ефективної освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти.
10. Особливості методичної роботи з педагогічними кадрами у закладі дошкільної освіти.
11. Особливості формування професійного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти.
12. Використання педагогами інноваційних технологій як головної умови створення позитивного іміджу закладу дошкільної освіти.
13. Формування позитивного іміджу керівника сучасного закладу дошкільної освіти.
14. Особливості створення іміджу педагогічного колективу сучасного закладу дошкільної освіти.
15. Формування фахової компетентності вихователів як головної умови позитивного іміджу закладу дошкільної освіти.
16. Професійна етика керівника закладу дошкільної освіти як головна умова створення іміджу.
19. Особливості впровадження колективних форм роботи вихователя-методиста з педагогами.

20. Впровадження групових форм роботи директора з вихователями у закладі дошкільної освіти.
21. Впровадження індивідуальних форм роботи вихователя-методиста з педагогами у закладі дошкільної освіти.
22. Організація освітнього середовища у групах старшого дошкільного віку.
23. Особливості організації освітнього середовища для дітей раннього віку у закладах дошкільної освіти.
24. Особливості організації освітнього середовища для дітей молодшого дошкільного віку у закладах дошкільної освіти.
25. Організація освітнього середовища у групах середнього дошкільного віку.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМ ПЕРСОНАЛОМ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1.1. Характеристика основних понять з проблеми дослідження
- 1.2. Класифікація освітніх інноваційних технологій
- 1.3. Особливості використання сучасних інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у закладах дошкільної освіти

РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСОБУ УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНИМ ПЕРСОНАЛОМ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- 2.1. Вивчення стану проблеми управління педагогічним персоналом у закладі дошкільної освіти
- 2.2. Розробка та впровадження методики використання інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у закладі дошкільної освіти
- 2.3. Аналіз результатів експериментального дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально довести важливість інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у закладах дошкільної освіти.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати наукові психолого-педагогічні, фахові та методичні джерела з проблеми дослідження.
2. Охарактеризувати класифікацію освітніх інноваційних технологій управління педагогічним персоналом у сучасних закладах дошкільної освіти.
3. Дослідити стан проблеми управління педагогічним персоналом у закладі дошкільної освіти.
4. Розробити методику використання інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у закладі дошкільної освіти.

Об’єкт дослідження – процес управління в системі дошкільної освіти.

Предмет дослідження – методика використання інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у закладі дошкільної освіти.

Наукова новизна - полягає у тому, що вперше розроблено та впроваджено авторську методику використання інноваційних технологій як засобу управління педагогічним персоналом у закладі дошкільної освіти.

Практична значущість полягає у тому, що розроблену методику можна використовувати керівниками закладів дошкільної освіти в управлінській діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артюшок, В. (2022). Ключові напрями управління інноваційним розвитком дошкільного закладу в умовах модернізації освіти. *Інфраструктура ринку. № 67*. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/67-2022>
2. Бабіч, Н. (2023). Управління дошкільним навчальним закладом у контексті інноваційного підходу. <http://dnz.ucoz.net>.
3. Білоус, А. (2020). Організація науково-методичної діяльності закладу дошкільної освіти. *Науковий пошук молодих: збірник статей аспірантів та магістрантів. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»*. Випуск 4. С. 5-8.
4. Базовий компонент дошкільної освіти. Київ. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini, 2021>
5. Вашак, О., Бабюк, Т. (2022). *Менеджмент в галузі дошкільної освіти*, с.140.
6. Вашак, О., Гринь Ю. (2018). Академічна доброчесність: виклики сучасності. *Академічна доброчесність: виклики сучасності. Польсько-українська Фундація*

Інститут Міжнародної та Академічної та Наукової Співпраці, Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського, Фундація ADD (республіка Польща). Вип.13. С. 93-99.

7. Вашак, О., Гнізділова, О., Мартиросян, Л. (2021). Педагогічний менеджмент як важлива складова системи освіти в Україні. *Інноватика у вихованні, Вип. 14*. Рівне : РДГУ. С. 35-41.

8. Дуткевич, Т., Толков О. (2020). Техніка управлінської діяльності в закладі освіти. Київ. КНТ. 194 с.

9. Козак, Л. (2020). Форми організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. *Інноватика у вихованні, № 10*. С. 49.

10. Мартинець, Л. (2018). Управлінська діяльність керівника навчального закладу. Вінниця, 196 с.

**Коло наукових інтересів кандидата педагогічних наук, доцента
Вільхової О.Г.**

1. Нетрадиційні форми роботи з дітьми дошкільного віку у процесі логіко-математичного розвитку
2. Проблема наступності в інтелектуальному розвитку дітей дошкільного і молодшого шкільного віку
3. Специфіка розвитку творчого потенціалу вихователя сучасного закладу дошкільної освіти
4. Особливості ефективної організації логіко-математичного розвитку дошкільників у сучасних ЗДО
5. Формування педагогічної культури вихователя в умовах сучасних освітніх викликів
6. Організація освітнього середовища ЗДО для сенсорно-пізнавальної діяльності дошкільників
7. Самоосвіта вихователя ЗДО як засіб розвитку його педагогічної культури
8. Розвиток креативності педагога у роботі з дітьми дошкільного віку

9. Особливості соціалізації дітей дошкільного віку в умовах сім'ї
10. Специфіка формування елементарних математичних уявлень у дошкільників засобами казок та дидактичних ігор
11. Ігрові технології на заняттях з математики в умовах компетентнісного підходу у сучасних закладах дошкільної освіти
12. Специфіка роботи директора закладу дошкільної освіти щодо збереження здоров'я вихователів
13. Особливості роботи педагогів-аніматорів з дітьми дошкільного віку
14. Сучасні технології збереження здоров'я вихователів закладів дошкільної освіти
15. Музикотерапія як ефективний засіб збереження здоров'я вихователя закладу дошкільної освіти
16. Фізкультурно-оздоровчі технології як засіб збереження і зміцнення здоров'я вихователя сучасного закладу дошкільної освіти
17. Технології збереження фізичного здоров'я вихователів сучасних закладів дошкільної освіти
18. Технології збереження психічного здоров'я вихователів сучасних закладів дошкільної освіти
19. Педагогічний етикет вихователя сучасного закладу дошкільної освіти
20. Формування позитивної мотивації дітей старшого дошкільного віку до вивчення математики
21. Шляхи подолання педагогічних конфліктів у діяльності вихователя
22. Використання сучасних технологій логіко-математичного розвитку дошкільників у професійній діяльності вихователя.
23. Особливості навчання дітей старшого дошкільного віку розв'язуванню арифметичних задач
24. Форми роботи з батьками з питань логіко-математичного розвитку дошкільників
25. Технології формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку

**ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ФІЗИЧНОГО
ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ЗМІСТ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

1.1. Історичний аспект проблеми збереження і зміцнення професійного здоров'я педагога

1.2. Сучасні підходи до розуміння сутності здоров'я людини, його види.

1.3. Соціально-економічна роль здоров'я у розвитку особистості педагога

РОЗДІЛ 2. ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ

2.1. Фізкультурно-оздоровчі технології зміцнення здоров'я вихователів

2.2. Загартовування як ефективний засіб збереження здоров'я педагогів ЗДО

2.3. Технології раціонального харчування вихователів

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗМІЦНЕННЯ І ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛЯ СУЧАСНОГО ЗДО

2.1. Експериментальна перевірка впливу фітнес-технологій на зміцнення фізичного здоров'я вихователів

2.2. Організація і хід експерименту

2.3. Аналіз результатів дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити особливості ефективного використання технологій збереження та зміцнення здоров'я вихователя сучасного ЗДО.

Відповідно до мети дослідження визначено такі **завдання**:

1. Висвітлити дослідження професійного здоров'я педагога в історичній ретроспективі
2. Схарактеризувати види здоров'я та його соціально-економічну роль у розвитку особистості
3. Описати особливості фізичного здоров'я вихователя та технології його збереження
4. Експериментально перевірити ефективність використання фітнес-технологій для зміцнення фізичного здоров'я педагога

Об'єкт дослідження – професійна діяльність вихователів закладів дошкільної освіти

Предмет дослідження – технології збереження фізичного здоров'я вихователя у сучасних ЗДО

Наукова новизна полягає у авторському проектуванні й організації роботи із використанням фітнес-технологій для збереження здоров'я педагогів закладів дошкільної освіти та уточненні поняття “технології раціонального харчування”.
Практична значущість дослідження полягає у можливості використання розробленої системи роботи із використанням фітнес-технологій для збереження здоров'я педагогів ЗДО у різних освітніх закладах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гончаренко М. С., Бойчук Ю. Д. Екологія людини: навч. посіб. Суми: К.: Університетська книга. 2020. 394 с.
2. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг.ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид.Рожго С. Г. , 2019. 488 с.
3. Осипенко Т. Здоров'язбережувальні технології у дошкільному навчальному закладі. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. № 6. С. 42-48.
4. Іващук Л. Ю. Онишкевич С. М. Валеологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Тернопіль: Навчальна книга, 2022. 400 с.
5. Москаленко В.Ф. Сучасні ризики для здоров'я у ХХІ ст. *Охорона здоров'я України*.2022. №4. С.5-8.
6. Лук'янченко М. І. Теоретичні засади педагогіки здоров'я. *Проблеми гуманітарних наук. Філософія*. 2019. № 31. С. 118.
7. Сорока О., Сало Я. Управління здоров'ям працівників як сучасний інструмент охорони та організації праці. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск № 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua.php/journal>
8. Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні : *Лист МОН № 1/3845-22 від 02.04.22 року*. *Osvita.ua*. 2022. URL :<https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/86206/>
9. Федько О. Здоровий спосіб життя як цінність: проблеми формування. Наукові записки [Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України]. 2021. Вип. 43. С. 369–379.
- 10.Шепеленко Т. В., Лучко О. Р. Основи методики загартування: Конспект лекцій. Харків: УкрДАЗТ, 2019. 17 с.

**Сфера наукових інтересів доктора філософії, старшого викладача
Дубовик Ю.О.**

1. Дитячі енциклопедії в ЗДО як засіб інтелектуального розвитку дитини дошкільного віку.
2. Використання віммельбухів в процесі ознайомлення дітей з професіями дорослих.
3. Лепбук як засіб інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку
4. Виховний потенціал сучасної дитячої літератури у процесі професійної орієнтації дошкільників.
5. Використання мультфільмів у процесі ранньої профорієнтації дошкільників.
6. Розвиток соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку засобами цифрових технологій.
7. Використання дидактичних ігор у процесі профорієнтації дошкільників.
8. Реалізація принципу гендерної рівності у процесі формування уявлень у дітей дошкільного віку про професії дорослих.
9. Педагогічні умови формування у дітей старшого дошкільного віку гендерної вихованості.
10. Застосування комп'ютерних ігор в процесі ознайомлення дітей дошкільного віку з професіями.
11. Використання комп'ютерних ігор в процесі розумового виховання дітей старшого дошкільного віку.
12. Розвиток критичного мислення дітей старшого дошкільного віку шляхом використання сучасних медіа-засобів.
13. Розвиток пізнавальної діяльності дітей старшого дошкільного віку засобами STREAM - освіти.
14. Розвиток у дітей старшого дошкільного віку фінансової грамотності.
15. Формування технологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку в умовах сучасного закладу дошкільної освіти.
16. Використання сюжетно-рольової гри в процесі ознайомлення дітей з професіями.
17. Формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку в умовах цифрового середовища.
18. Використання інтерактивних методів для формування медіаграмотності у дошкільників.

19. Формування основ критичного мислення у дітей дошкільного віку засобами ігрової діяльності.
20. Використання казок і літературних творів для розвитку критичного мислення у дошкільників.
21. Формування культури інженерного мислення у дітей старшого дошкільного віку.
22. Роль проектної діяльності у формуванні інженерного мислення у дітей дошкільного віку
23. Використання народних традицій господарсько-трудового виховання старших дошкільників в умовах ЗДО.
24. Роль трудового виховання в розвитку самостійності дітей дошкільного віку.
25. Педагогічні умови формування позитивного ставлення до праці у дітей дошкільного віку.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПРО ПРОФЕСІЇ ДОРΟΣЛИХ ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО–ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З ПРОФЕСІЯМИ

1.1 Особливості ознайомлення дітей з професіями в період дошкільного дитинства

1.2 Завдання і зміст формування уявлень про професії у ЗДО

1.3 Впровадження принципу гендерної рівності в процесі формування уявлень дітей дошкільного віку про професії дорослих

Висновок до першого розділу

РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ДОШКІЛЬНИКІВ ПРО ПРОФЕСІЇ

2.1. Визначення критеріїв, показників та рівнів сформованості уявлень про професії у дітей середнього дошкільного віку

2.2 Хід і результати експериментальної роботи

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета – науково обґрунтувати та експериментально довести позитивний вплив принципу гендерної рівності на сформованість уявлень у дітей про професії.

Завдання дослідження:

1. Вивчити психолого-педагогічну та методичну літературу з теми дослідження;
2. Скласти та реалізувати програму експериментальної перевірки ефективності впровадження принципу гендерної рівності в процес формування уявлень про професії;
3. Зробити кількісний та якісний аналіз отриманих результатів дослідження.

Об'єкт – формування уявлень про професії у дітей дошкільного віку.

Предмет – впровадження принципу гендерної рівності в процесі ознайомлення дітей з професіями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лукашова Ю., Гнізділова О. Проблема трудового виховання дітей дошкільного віку в історико-педагогічній ретроспективі. Педагогічні науки. 2019. № 74. С. 94 - 98. DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2019.74>
2. Гнізділова О., Лукашова Ю. Використання мультфільмів у процесі ранньої профорієнтації дошкільників. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2020. № 1 (99). С. 214 - 225. ISSN 2077-1827
3. Гнізділова О., Лукашова Ю. Використання дидактичних ігор у процесі профорієнтації дошкільників. Педагогічні науки. 2020. №75-76. С. 3 - 7. DOI <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2020.75-76.226357>
4. Гнізділова О., Лукашова Ю. Виховний потенціал сучасної дитячої літератури у процесі професійної орієнтації дошкільників. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : збірник наукових праць. Серія: Педагогічні науки. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2020. Вип. 49. С. 15 - 23. DOI: [10.31909/26168774](https://doi.org/10.31909/26168774)
5. Гнізділова О. А., Дубовик Ю. О. Використання прийомів мнемотехніки у процесі профорієнтації дітей дошкільного віку. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі* : зб. наук. пр. / за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н.В. Ковалевська. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2022. Вип. 6. С. 4–8.
6. Гнізділова О.А., Дубовик Ю.О. Комп'ютерна дидактична гра як засіб формування уявлень про професії у дітей дошкільного віку. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі* : зб. наук. праць / [за заг. ред. / О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н. В. Ковалевська]. Полтава : ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2023. Вип. 7. С. 11-17.
7. Гнізділова, О., Дубовик, Ю. Формування у дошкільнят уявлень про «мужні» професії. *Дошкільна освіта: світові тенденції*. 2022. № 1. С. 92–108.

8. Дубовик Ю. Педагогічні умови поглиблення уявлень дошкільників про професійну діяльність дорослих. Педагогічні науки. 2021. №78. С. 53 - 56. DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2021.78.249804>.
9. Дубовик Ю. О. Калейдоскоп професій. Використання комп'ютерних ігор у процесі ознайомлення дошкільників з професіями : методичний посібник. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 33 с.
10. Дубовик Ю. Неймовірний світ професій. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 46 с.
11. Дубовик Ю.О. Застосування віммельбухів в процесі ознайомлення дошкільників з професійною діяльністю дорослих. *Наукова освіта: традиція і сучасність: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 28 жовтня 2021 року)*. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 52 - 55.
12. Дубовик Ю. О. Формування у дітей дошкільного віку уявлень про ремісничі професії. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі: зб. наук. праць / за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н. В. Ковалевська*. Полтава: ФОП Цьома С. П., 2021. Вип. 5. С. 47 - 53.
13. Дубовик Ю.О. Формування цифрової компетентності дошкільників, як першочергове завдання сучасної дошкільної освіти. *Україна на шляху відновлення: завдання науки і освіти в європеїзації держави : матеріали Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 17–19 травня 2023 року) / Уклад.: Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023.С. 390-396.*
14. Лукашова Ю. О. Реалізація принципу гендерної рівності у процесі формування уявлень у дітей дошкільного віку про професії дорослих. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі: зб. наук. праць / за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н. В. Ковалевська*. Полтава: ФОП Цьома С. П., 2019. Вип. 3. С. 111 - 117.
15. Лукашова Ю.О. Застосування дидактичних ігор у процесі ознайомлення дітей дошкільного віку з професіями. *Еволюційні процеси в галузі дошкільної освіти: інноватика, досягнення, перспективний досвід: зб. матеріалів I Всеукраїнської Інтернет-конф. викладачів, студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Маріуполь, 27 листоп. 2020 р. / Маріуп. держ. ун-т ; за заг. ред. О.Г. Брежнєвої, С. І. Макаренко*. Маріуполь : МДУ, 2020. С. 132 - 136.
16. Лукашова Ю.О. Застосування комп'ютерних ігор в процесі ознайомлення дітей дошкільного віку з професіями. *Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (10 – 12 червня 2021 року, Волинський національний університет імені Лесі Українки)*. Київ-Волинь, 2021. С.45 - 49.

**Коло наукових інтересів кандидата педагогічних наук, доцента
Зімакової Л.В.**

1. Педагогічні умови формування поваги та співробітництва в освітньому середовищі ЗДО
2. Формування партнерської взаємодії в ЗДО в дистанційній формі спілкування з учасниками освітнього процесу
3. Лідерство вихователя як фактор формування партнерських взаємин з батьками дошкільників
4. Особливості фасилітативного лідерства в мультикультурному освітньому просторі ЗДО
5. Стратегії лідерства керівника закладу дошкільної освіти в умовах воєнного стану
6. Використання технології ляльки-персони як інструменту партнерської взаємодії в інклюзивних групах закладів дошкільної освіти
7. Казки та оповідання Василя Сухомлинського як засіб формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку
8. Сучасні технології мовленнєвої підготовки старших дошкільників до школи
9. Особливості використання педагогічного доробку Василя Федієнка в мовленнєвому розвитку дитини дошкільного віку
10. Формування фонетичної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобами поетичних творів
11. Педагогічні умови використання дидактичних ігор у формуванні мовленнєвої компетентності дошкільників
12. Педагогічні умови реалізації інтегрованого підходу у навчально-мовленнєвій діяльності ЗДО
13. Педагогічні умови комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку засобами мультиплікаційних фільмів
14. Лепбук як засіб формування мовленнєвої компетентності дошкільників
15. Педагогічні умови мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної освіти
16. Педагогічні умови розвитку мовленнєвої креативності старших дошкільників засобами сучасних мистецько-ігрових матеріалів
17. Педагогічні умови формування монологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобами мнемотехніки
18. Розвиток мовленнєвих творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва

19. Сучасні засоби навчання розповідання дітей старшого дошкільного віку
20. Педагогічні умови формування діалогічної компетентності дітей засобом ігрових технологій
21. Формування мовленнєвої творчості дошкільників засобами театру
22. Особливості використання ІКТ-технологій у формуванні мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку
23. Роль сучасної книги на формування художньо-мовленнєвої компетентності дошкільників
24. Особливості організації проєктної діяльності в ЗДО
25. Особливості використання ігрових технологій у навчанні звукового аналізу слів дошкільників

ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1.1. Сутність мультимедійних технологій та їх класифікація

1.2. Шляхи інтеграції цифрових технологій в освітнє середовище закладу дошкільної освіти

1.2. Аналіз проблеми використання мультимедійних засобів у роботі з дітьми дошкільного віку

Висновок до першого розділу

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗДО

2.1 Обґрунтування педагогічних умов застосування мультимедійних засобів у роботі з дітьми дошкільного віку

2.2. Вимоги до технологічного та навчально-методичного забезпечення застосування мультимедійних засобів у роботі з дітьми дошкільного віку

Висновок до другого розділу

РОЗДІЛ 3. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗДО

3.1. Критеріальна характеристика освіченості дітей старшого дошкільного віку

3.2. Перевірка ефективності педагогічних умов застосування мультимедійних засобів в освітньому процесі ЗДО

Висновок до третього розділу

ВИСНОВОК

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Об'єкт дослідження – освітній процес у закладі дошкільної освіти.

Предмет дослідження – педагогічні умови застосування мультимедійних засобів навчання у роботі з дітьми дошкільного віку в ЗДО.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови використання мультимедійних засобів в освітньому процесі ЗДО.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати сучасні тенденції та підходи до використання мультимедійних засобів в дошкільній освіті.
2. Теоретично обґрунтувати педагогічні умови впровадження мультимедійних засобів в освітній процес ЗДО.
3. Експериментально перевірити ефективність педагогічних умов використання мультимедійних засобів в освітньому процесі ЗДО.

Об'єкт дослідження – освітній процес у закладі дошкільної освіти.

Предмет дослідження – педагогічні умови застосування мультимедійних засобів навчання у роботі з дітьми дошкільного віку.

Наукова новизна. Уточнено і конкретизовано уявлення про особливості використання сучасних мультимедійних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку; сформульовано педагогічні умови застосування мультимедійних засобів навчання в освітньому процесі ЗДО.

Практична значущість полягає у експериментальній перевірці педагогічних умов використання мультимедійних технологій в освітньому процесі ЗДО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Електронний ресурс: <http://bit.do/fPRLK>.
2. Впровадження та поширення інформаційно-комунікаційних технологій у роботі дошкільного навчального закладу з дітьми, педагогами, батьками та громадськістю : тематичний збірник праць / упоряд.: А. А. Волосюк; за заг. редакцією Л. А. Шишолік. Рівне : РОППО, 2015. 85 с.
3. Гресь А. Діти та гаджети. Секрети розумного спілкування. Харків: ВГ «Основа», 2020. 144 с.

4. Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі. *Вісник НАПН України*, 2022, 4(2). 30 с.
5. Крутій К.Л. Основні вимоги до мультимедійних презентацій для педагогів і дітей. Електронний ресурс: http://www.ukrdeti.com/metodrabota/mr4_1.html.
6. Кузьма І. І. Формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку: теорія і технологія: монографія / за наук. ред. проф. Чайки В.М. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2019. 188 с.
7. Медіа-дошкільник: парціальна програма з медіаосвітньої діяльності для дітей старшого дошкільного віку (6 рік життя) / Г.А.Дегтярьова, О.С.Тарасова, А.П.Фоменко; за заг. ред. О.В.Волошенюк, Г.А.Дегтярьової, В.Ф.Іванова. К.: Академія української преси, Центр вільної преси. 2019. 118 с.
8. Медіаосвіта дітей дошкільного віку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 12. С. 53–55.
9. Рейпольська О. Комп'ютерна грамота для старших дошкільників. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. № 9. С. 10–15.
10. Gialamas V., Nikolopoulou K. In-service and pre-service early childhood teachers' views and intentions about ICT use in early childhood settings: A comparative study. *Computers & Education*, 2010, 55, pp. 333-341. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0360131510000333?via%3Dihub12>.

**Коло наукових інтересів кандидата педагогічних наук, доцента
Карапузова І.В.**

1. Формування екологічної свідомості у дітей дошкільного віку засобами дослідницької діяльності.
2. Екологічне виховання дошкільників як компонент розвитку ціннісного ставлення до природи.
3. Інтеграція дослідницької діяльності в освітній процес ЗДО для формування екологічної культури дітей дошкільного віку.
4. Роль дослідницької діяльності у розвитку пізнавальної активності дошкільників до довкілля.
5. Вплив природознавчого гуртка на формування екологічної компетентності дітей дошкільного віку.
6. Педагогічні технології екологічного виховання у формуванні дослідницьких навичок дітей дошкільного віку.
7. Гурткова робота як форма організації екологічного виховання дошкільників у закладах дошкільної освіти.
8. Інноваційні підходи до формування екологічної компетентності у дітей дошкільного віку.
9. Розвиток у дошкільників екологічної культури через проектну діяльність у природничих гуртках
10. Роль інтерактивних екологічних ігор у формуванні відповідального ставлення до природи у дошкільників
11. Вплив дослідницької діяльності на формування екологічної компетентності дітей дошкільного віку.
12. Залучення дошкільників до екологічних проектів як метод формування основ екологічної етики.
13. Використання екологічних казок та оповідань у процесі виховання виховання еколого-доцільної поведінки у дітей дошкільного віку
14. Технологія проектування екологічних ситуацій в організації природопізнавальної діяльності дітей дошкільного віку.
15. Психолого-педагогічні умови формування у дітей старшого дошкільного віку еколого-доцільної поведінки
16. Інноваційні педагогічні технології в організації здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку.
17. Розвиток критичного мислення у дітей дошкільного віку в процесі ознайомлення з довкіллям.

18. Інноваційні підходи до формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.
19. Педагогічні умови формування основ здорового способу життя у дітей старшого дошкільного віку
20. Методика ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з правилами дорожнього руху та протипожежної безпеки засобами сучасних технологій.
21. Педагогічні умови формування природничо-екологічної компетентності дітей старшого дошкільного віку.
22. Формування здоров'язбережувальної компетентності дитини дошкільного віку в умовах воєнного стану.
23. Формування природничо-екологічної компетентності засобом організації дослідницької діяльності дітей старшого дошкільного віку.
24. Наступність закладу дошкільної освіти та початкової школи в екологічному вихованні.
25. Інноваційні підходи до організації еколого-розвивального середовища ЗДО.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРИРОДІ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРИРОДІ

1.1. Сутність поняття «експериментально-дослідна діяльність» в психолого-педагогічній літературі.

1.2. Психолого-педагогічні особливості організації експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.

1.3. Роль нескладного експериментування у процесі ознайомлення дошкільників з природою.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО- ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРИРОДІ

2.1. Зміст, завдання, методи та форми експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.

2.2. Стан організації та проведення нескладних дослідів у природі з дітьми старшого дошкільного віку.

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

3.1. Проведення експериментально-дослідної роботи.

3.2. Аналіз результатів роботи.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета магістерської роботи: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.

Для досягнення поставленої мети ми визначили наступні **завдання:**

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження.
2. Визначити особливості організації експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.
3. Розкрити методичні аспекти організації експериментально-дослідної діяльності дошкільників у природі.
4. Експериментально перевірити ефективність використання експериментально-дослідної діяльності старших дошкільників у процесі ознайомлення їх з об'єктами природи.

Об'єкт дослідження – процес ознайомлення дошкільників з природою.

Предмет дослідження – особливості організації експериментально-дослідної діяльності природі дітей старшого дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Афанасьєва О., Чаюн О. Як працюють "знайки": дослідна лабораторія в дитячому садку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2019. № 5. С. 16–21.
2. Ахунова Л. Цікаве всюди! Як краще провести дослідження в дитячому садку? *Дитячий садок*. 2021. №7/8. С. 8–29.
3. Беленька Г. Експериментально-дослідницька діяльність у пригоді: уточнюємо поняття, актуалізуємо завдання. *Дошкільне виховання*. 2018. № 4. С. 2–7.
4. Беленька Г. Із дарами щедрими зими ні на мить не занудьгуем ми! Організація ігрової та дослідницької діяльності дітей. *Палітра педагога*. 2020. № 12. С. 3–6.
5. Вербицька Л., Дяк Н., Смаглій С. Експериментаріум. Дослідницька діяльність для дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2021. № 7. С. 20–21.

6. Гнізділова О. А., Федій Т. В. Методика організації експериментально-дослідницької діяльності дошкільників у природі. *Інноваційні технології дошкільного виховання* : навч.-метод. посіб. / ред. Чернова О. С. ; Полт. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2011. № Вип. 5. С. 44–64.
7. Голополосова Т. В., Шукшина Л. М. Пошуково-дослідницька діяльність з дітьми старшого дошкільного віку у вересні. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2019. № 8. С. 77–81.
8. Гриб Г. В. Велика користь маленького горішка. Інтегроване заняття у старшій групі з використанням елементів дослідницької діяльності. *Дошкільний навчальний заклад*. 2017. № 10. С. 44–48.
9. Жумотій С. І. Нежива природа. Пошуково-діяльність дітей дошкільного віку. *Дошкільний навчальний заклад*. 2018. № 1. С. 2–24.
10. Кайль Н. Загадковий бджолиний світ. Цикл інтегрованих занять з елементами дослідницької діяльності для дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2018. № 4. С. 16–19.
11. Левченко Т. Земля в пакеті. Пошуково-дослідницька діяльність дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2018. № 3. С. 18–19.
12. Лисенко Н. Організація і зміст дослідницької діяльності дітей у природі. *Методика ознайомлення дітей з природою* : хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / уклад. Н. М. Горопаха. Київ, 2012. С. 258–270.
13. Лохвицька Л., Михайленко О. Дослідницька діяльність, що розвиває моральні почуття. *Палітра педагога*. 2020. № 11. С. 3–6.
14. Маленьким синоптикам. Ідеї для дослідів. *Дитячий садок*. 2019. № 1. С. 23–25.
15. Мурза Т. С. Пригоди краплинки. Конспект інтегрованого заняття з елементами пошуково-дослідницької діяльності (молодший дошкільний вік). *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2020. № 2. С. 7–8.
16. Хижняк І., Мартиненко Г. Пригоди у космічній лабораторії. Заняття - дослідницька діяльність. *Дошкільний навчальний заклад*. 2019. № 3. С. 33–36.
17. Шишлянікова М. Експериментування та дослідницька діяльність у дитячому садку. *Дитячий садок*. 2020. № 23/24. С. 8–12.
18. Шумер Т., Сергєєва І. Маленькі дослідники. *Палітра педагога*. 2008. № 2. С. 11–18. 2008. № 3. С. 7-13.; 2008. № 5. С. 15-18.

**Коло наукових інтересів кандидата педагогічних наук, доцента
Ковалевської Н.В.**

1. Вплив творчих ігор на розвиток креативності дітей дошкільного віку.
2. Психолого-педагогічна організація освітнього процесу гіперактивної дитини у умовах закладу дошкільної освіти.
3. Вплив сучасних режисерських ігор на формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку.
4. Рухливі ігри як засіб розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку.
5. Творча гра як засіб мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку.
6. Формування ігрової компетентності дитини засобами сучасного предметно-ігрового середовища.
7. Формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку засобами гри
8. Виховання самостійності дітей старшого дошкільного віку у процесі ігрової діяльності.
9. Вплив батьків на формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку.
10. Вплив комп'ютерних ігор на формування цифрової компетентності дітей дошкільного віку.
11. Вплив українських народних ігор на розвиток рухових якостей дітей дошкільного віку.
12. Спільна діяльність дорослих і дітей як чинник формування позитивних взаємин у сім'ї.
13. Особливості організації сімейного дозвілля з дітьми дошкільного віку.
14. Педагогічні умови забезпечення емоційного комфорту дитини в сім'ї.
15. Вплив неблагополучної сім'ї на формування особистості дитини дошкільного віку.
16. Особливості адаптації до умов ЗДО дітей із родин вимушених переселенців.
17. Вплив стилю сімейного виховання на становлення самооцінки дітей дошкільного віку.
18. Педагогічні умови протидії булінгу у дитячому середовищі.
19. Шляхи підвищення педагогічної культури батьків.
20. Особливості виховання гіперактивних дітей в умовах сім'ї.
21. Вплив сім'ї на формування дитячої субкультури.
22. Вплив сімейного насильства на особистісний розвиток дитини дошкільного віку.

23. Особливості реалізації сучасних педагогічних технологій у діяльності гувернера.
24. Конфліктологічна взаємодія в середовищі освітніх установ.
25. Формування здатності особистості до саморегуляції у конфліктних ситуаціях педагогічної діяльності.

РОЛЬ КОНСТРУКТИВНО-БУДІВЕЛЬНИХ ІГОР У ФОРМУВАННІ ІГРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІГРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ КОНСТРУКТИВНО-БУДІВЕЛЬНИХ ІГОР

- 1.1. Конструктивно-моделювальна діяльність як засіб розвитку дітей дошкільного віку
- 1.2. Сутність та зміст поняття «ігрова компетентність дошкільника»
- 1.3. Особливості застосування конструктивно-будівельних ігор в освітньому процесі ЗДО
 - 1.3.1. Загальна характеристика конструктивно-будівельних ігор
 - 1.3.2. Аналіз програм щодо використання конструктивно-будівельних ігор з дітьми старшого дошкільного віку
 - 1.3.3. Форми, методи та прийоми роботи з конструктивно-будівельними іграми

РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА З ПРОБЛЕМОЮ ФОРМУВАННЯ ІГРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КОНСТРУКТИВНО-БУДІВЕЛЬНИХ ІГОР

- 2.1. Дослідження рівня сформованості ігрової компетентності дітей старшого дошкільного віку
- 2.2. Використання конструктивно-будівельних ігор з метою формування ігрової компетентності дітей старшого дошкільного віку
- 2.3. Дослідження ефективності застосування конструктивно-будівельних ігор у роботі зі старшими дошкільниками

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета – теоретично вивчити та експериментально дослідити роль конструктивно-

будівельних ігор у формуванні ігрової компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з обраної проблеми.
2. Схарактеризувати конструктивно-моделювальну діяльність як засіб розвитку дітей дошкільного віку
3. Висвітлити сутність та зміст поняття «ігрова компетентність дошкільників».
4. Розкрити особливості застосування конструктивно-будівельних ігор в освітньому процесі ЗДО.
5. Розробити та апробувати на практиці закладу дошкільної освіти систему роботи з формування ігрової компетентності у дітей старшого дошкільного віку засобами конструктивно-будівельних ігор.

Об'єкт дослідження – процес формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – конструктивно-будівельні ігри як засіб формування ігрової компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Елементи наукової новизни полягають у тому, що уточнені основні поняття з теми дослідження: «конструювання», «моделювання», «конструктивно-моделювальна діяльність»; розроблено критерії та показники сформованості ігрової компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Практична значущість полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності системи роботи з формування ігрової компетентності дітей старшого дошкільного віку засобами конструктивно-будівельних ігор. Результати магістерської роботи можуть бути використаними у процесі освітньої діяльності вихователями закладів дошкільної освіти та студентами спеціальності 012 Дошкільна освіта.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Агіляр Туклер В. В. Виховання ініціативності дітей у ігровій діяльності: сучасний стан. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля*. Серія: Педагогіка і психологія. Педагогічні науки, №1 (13). 2017. С. 80-85.
2. Довбня С.О., Шулигіна Р.А. Підготовка майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку (на матеріалі дисципліни «Практикум з ігрової діяльності дітей дошкільного віку»). *Вісник*

науки та освіти. Серії: філологія, культура і мистецтво, педагогіка, історія та археологія, соціологія. 2023. №7(13) С.475-486.

3. Довбня С. Еволюція програмово-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку. *Людинознавчі студії*. Серія : Педагогіка, 2017. Вип. 4. С. 82-95.

4. Колесник М., Шаповалова О. Вплив ігрової діяльності на комунікативну компетентність дітей дошкільного віку. Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи: зб. наук. статей студентів, магістрантів та молодих науковців. Суми: ФОП Цьома С.П., 2023. С.129-134.

5. Колесник М., Шаповалова О. Вплив ігрової діяльності на комунікативну компетентність дітей дошкільного віку. Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи: зб. наук. статей студентів, магістрантів та молодих науковців. Суми: ФОП Цьома С.П., 2023. С.129-134.

6. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. ред. Г. В. Беленька, О. А. Половіна, І. В. Кондратець; авт. кол.: Г.В. Беленька О.Л. Богініч, В.М. Вертутіна та ін. Київ: ТОВ «Акме груп», 2021. 568 с.

7. Парціальна програма розвитку дитини від 2 до 6 років через ГРУ «Творці майбутнього» та методичні рекомендації / О.Ю. Рома, І.Ю. Звоник, Г.В. Малевич, Г.В.Шварова, О.М.Шуляк. The LEGO® Foundation. Запоріжжя: СТАТУС, 2022. 108 с.

8. Стаєнна О. Ігрова діяльність дошкільників: сучасний формат *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 10. С. 38-42.

9. Федорова М. А. Підготовка майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*. Vol. 6, № 3. 2018. С. 42-45.

10. Чернега Н.С. Організація ігрової діяльності дітей старшого дошкільного віку. 2019. [URL:https://vseosvita.ua/library/organizacia-igrovoidialnosti-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-166115.html](https://vseosvita.ua/library/organizacia-igrovoidialnosti-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-166115.html) (дата звернення 16.12.2022).

**Коло наукових інтересів кандидата педагогічних наук, доцента
Манжелій Н.М.**

1. Вплив дитячої субкультури на формування гуманних взаємин дітей дошкільного віку.
2. Формування фінансової грамотності дітей старшого дошкільного віку.
3. Виховання міжетнічної толерантності дітей старшого дошкільного віку.
4. Патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами краєзнавства.
5. Естетичне виховання дітей старшого дошкільного віку засобами лялькового театру.
6. Гендерне виховання дітей дошкільного віку засобами казки.
7. Використання засобів народної педагогіки у розумовому вихованні дітей дошкільного віку.
8. Взаємодія закладу дошкільної освіти і родини у формуванні життєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку.
9. Формування мотиваційної готовності до шкільного навчання у дітей старшого дошкільного віку.
10. Фізичне виховання дітей дошкільного віку на засадах народних традицій.
11. Виховання доброзичливості у дітей дошкільного віку.
12. Виховання патріотичних почуттів у дітей старшого дошкільного віку.
13. Вплив стилю сімейного виховання на формування самооцінки дітей дошкільного віку.
14. Використання народних традицій у процесі національно - патріотичного виховання дітей дошкільного віку.
15. Особливості співпраці вихователів і батьків у період адаптації дітей до закладу дошкільної освіти.
16. Взаємодія сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні моральних якостей дітей старшого дошкільного віку.
17. Вплив комп'ютерних ігор на формування особистості дітей дошкільного віку.
18. Особливості адаптації дітей із родин вимушених переселенців до умов закладу дошкільної освіти.
19. Виховання інтересу до художньої літератури у дітей старшого дошкільного віку.
20. Формування соціальної компетентності дітей дошкільного віку засобами масової інформації.
21. Вплив сім'ї на формування соціальної компетентності дітей дошкільного віку.

22. Співпраця закладу дошкільної освіти і сім'ї у валеологічному вихованні дітей старшого дошкільного віку.
23. Формування ціннісного ставлення до власного здоров'я у дітей старшого дошкільного віку.
24. Формування здоров'язберезувальної компетенції дітей старшого дошкільного віку в умовах воєнного стану.
25. Педагогічні умови взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї в полікультурному вихованні старших дошкільників.

ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І СІМ'Ї У ПРОЦЕСІ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І СІМ'Ї У ПРОЦЕСІ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 1.1. Проблема валеологічного виховання у психолого-педагогічній літературі
- 1.2. Сутність, завдання та зміст валеологічного виховання дітей дошкільного віку
- 1.3. Роль і місце сім'ї у валеологічному вихованні дітей дошкільного віку

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І СІМ'Ї У ПРОЦЕСІ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 2.1. Шляхи взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї у процесі валеологічного виховання дітей дошкільного віку
- 2.2. Характеристика форм і методів співпраці закладу дошкільної освіти і сім'ї у процесі валеологічного виховання дошкільників

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І СІМ'Ї У ПРОЦЕСІ ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 3.1. Діагностика стану взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї у процесі валеологічного виховання дітей дошкільного віку
- 3.2. Хід експериментального дослідження
- 3.3. Аналіз результатів експериментальної роботи

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання форм і методів взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї у валеологічному вихованні дошкільників.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз проблеми валеологічного виховання у психолого-педагогічній літературі.
2. Розкрити сутність, завдання та зміст валеологічного виховання дітей дошкільного віку.
3. Визначити роль і місце сім'ї у валеологічному вихованні дітей дошкільного віку.
4. Дослідити ефективність використання доцільних форм і методів взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї у процесі валеологічного виховання дітей дошкільного віку.

Об'єкт дослідження – процес взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї у валеологічному вихованні дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – форми і методи організації взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї у процесі валеологічного виховання дошкільників.

Елементи наукової новизни полягають у тому, що автором детально проаналізовані ключові поняття дослідження, схарактеризовано систему роботи, сучасні форми та методи взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї у процесі валеологічного виховання дошкільників; розроблено критерії, визначені показники та рівні валеологічної вихованості дітей дошкільного віку.

Практична значущість дослідження полягає у тому, розроблено та апробовано у практиці роботи закладу дошкільної освіти програму валеологічного виховання, яка сприяє формуванню у дошкільників здорового способу життя. Результати дослідно - експериментальної роботи можуть бути використані у процесі підготовки майбутніх фахівців спеціальності 012 Дошкільна освіта та вихователями закладів дошкільної освіти у валеологічному вихованні дітей дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Григорчак І. Взаємодія з батьками в новому форматі. Майстер-клас. *Дитячий садок*. 2021. № 13/14. С. 22–29.
2. Загородній М. Правила дужості. Здоровий спосіб життя для дошкільнят. *Дитячий садок*. 2020. № 13/14. С. 8–13
3. Коваленко А. Рецепти здоров'я для Карлсона і малюків. Заняття валеологічного спрямування для дітей середньої групи. *Дошкільне виховання*. 2021. № 8. С. 27–29.

4. Литвин І. Як підтримувати зв'язок із батьками онлайн. *Практичний психолог: дитячий садок*. 2020. № 6. С. 13–15.
5. Манжелій Н. М., Фазан Т. П. Взаємодія ЗДО і сім'ї у валеологічному вихованні дошкільників. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі* : зб. наук. пр. / за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н. В. Ковалевська. Полтава : ФОП Цьома С. П., 2022. Вип. 6. С. 126–132
6. Мельник А. Є контакт! Форми взаємодії батьків і вихователів. *Дитячий садок. Управління*. 2023. № 3. С. 26–28.
7. Павлюченко Т., Булига А. Про здоров'я разом дбати будем з мамою і татом. Валеологічний проєкт для дітей старшої групи та їхніх родин. *Дошкільне виховання*. 2022. № 7/8. С. 33–36.
8. Проніна Т. В. Формування здорового способу життя дитини дошкільного віку в сучасних умовах - основний напрям реалізації Базового компонента дошкільної освіти в Україні. *Логопед*. 2020. № 11. С. 10–15.
9. Савінова Н. Навчаємо дітей безпеки в побуті. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2022. № 5/6. С. 57–60.
10. Шаповал Н. Педагоги + батьки = партнерська взаємодія. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. № 8. С. 50–53

**Коло наукових інтересів кандидата психологічних наук, доцента
Пасічніченко А.В.**

1. Розвиток лідерських якостей дітей старшого дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.
2. Психологічні особливості формування дружніх взаємин у дошкільному віці.
3. Соціально-психологічні особливості здобуття статусу у групі однолітків дитиною дошкільного віку.
4. Розвиток творчих здібностей у дітей старшого дошкільного віку.
5. Формування креативності у дітей старшого дошкільного віку.
6. Формування емоційного досвіду дитини дошкільного віку засобами казки.
7. Сучасна дитяча література як засіб формування соціально-емоційного досвіду у дітей старшого дошкільного віку.
8. Розвиток критичного мислення дітей старшого дошкільного віку засобами сучасного медіа-простору.
9. Вплив сучасного медіа-простору на формування інтелектуальних почуттів у дітей дошкільного віку.
10. Психогімнастика як засіб корекції тривожності у дітей дошкільного віку.
11. Розвиток вольових якостей у дітей старшого дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.
12. Особливості формування емоційно-особистісної сфери дошкільників, які живуть у неповних сім'ях.
13. Емоційний розвиток дітей дошкільного віку засобом театралізованої діяльності.
14. Розвиток емоційного інтелекту дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності.
15. Формування образу «Я» у дітей дошкільного віку з заниженою самооцінкою.
16. Психолого-педагогічні особливості розвитку соціальної впевненості у дітей старшого дошкільного віку.
17. Інтерактивні ігри як засіб формування комунікативної компетентності у дітей дошкільного віку
18. Вплив дитячо-батьківських відносин на тривожність дитини дошкільного віку
19. Страхи сучасних дошкільників та їх зв'язок з особливостями відносин дитина-батьки.
20. Соціально-психологічні особливості егоїстичної поведінки дошкільників.

21. Формування емоційно-ціннісного ставлення до соціальної дійсності у старших дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти.
22. Формування емоційно-ціннісного ставлення до себе у дітей дошкільного віку.
23. Формування ціннісних орієнтацій дітей старшого дошкільного віку в умовах сучасного закладу дошкільної освіти.
24. Особливості розвитку емпатійності у старшому дошкільному віці.
25. Психологічні аспекти формування особистісної ідентичності у дітей дошкільного віку.

СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ДИТИНИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ГРУПІ РОВЕСНИКІВ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ДИТИНИ У ГРУПІ РОВЕСНИКІВ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО АНАЛІЗУ

1.1 Поняття соціально-психологічного статусу індивіда та основні напрями досліджень соціально-психологічного статусу дитини в колективі ровесників

1.2 Становлення соціально-психологічного статусу дитини у групі ровесників старшого дошкільного віку: основні проблеми дослідження ...

РОЗДІЛ 2 ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ДИТИНИ У ГРУПАХ РОВЕСНИКІВ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

2.1 Методичні засоби, хід, процедура та результати констатувального експерименту

2.2 Психолого-педагогічні засоби регулювання соціально-психологічного статусу дитини в групі ровесників

2.3 Результати впровадження психолого-педагогічної програми виховних впливів у дитячих групах і зміни в картині соціально-психологічного статусу досліджуваних

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

ДОДАТКИ

Мета дослідження: вивчити психологічні особливості становлення соціально-психологічного статусу дитини старшого дошкільного віку й дослідити можливості його цілеспрямованої оптимізації.

Завдання:

1. Здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з обраної теми.
2. З'ясувати особливості структурно-динамічних і мотиваційно-ціннісних параметрів соціально-психологічного статусу дітей у групах старших дошкільників.
3. Проаналізувати рефлексивно-перцептивні аспекти внутрішньогрупових взаємин між дітьми старшого дошкільного віку.
4. Розробити та апробувати комплексну програму спеціальних виховних засобів гармонізації взаємин у дитячому колективі з метою регулювання соціально-психологічного статусу дітей старшого дошкільного віку.

Об'єкт – соціально-психологічний статус дитини у групі ровесників старшого дошкільного віку.

Предмет – соціально-психологічні чинники формування статусу дитини старшого дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дичок Т. Дитяча субкультура як фактор формування соціальної поведінки дітей дошкільного віку. *Наука. Освіта. Молодь*. 2015. С.97-98
2. Дошкільна освіта: словник-довідник/ упор. К.Л. Крутій, О.О. Фунтікова. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2010. 324с.
3. Максимова О.О. Формування соціальної компетентності дитини дошкільного віку як запорука її успішної адаптації до навчання в школі. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2016. Вип. 20 (1–2016). Ч.2. С. 229–234.
4. Основи соціальної психології: підруч. для закл. вищої освіти / за ред. М.М. Слюсаревського. К.: Талком, 2018. 579 с.
5. Пасічніченко А. В., Ковалевська Н. В. Психолого-педагогічні умови збереження психологічного здоров'я дошкільника. *Витоки педагогічної майстерності: журнал* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. Випуск 31. С. 182-186.
6. Пасічніченко А. В., Ковалевська Н.В. Шляхи формування культури міжособистісної взаємодії у дітей в умовах закладу дошкільної освіти. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія «Педагогічні науки». 2019. Вип. № 3. С. 264-268.

7. Пасічніченко А.В., Ковалевська Н.В. Соціалізація дошкільника в умовах дитячої субкультури. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі*: зб. наук. праць/ за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н.В. Ковалевська. Полтава: ФОП Цьома С.П., 2020. Вип. 4. С.137-141.
8. Пасічніченко А.В., Павленко Т.П. Соціально-комунікативна компетентність як чинник формування міжособистісних взаємин дошкільників: навч.-метод. пос. для самот. роб. студ. спец. 8.01010101 – Дошкільна освіта та вихователів, методистів, завідувачів ДНЗ. Полтава, 2017. 102 с.
9. Пасічніченко А. В. Становлення статусу дітей у групі на етапі переходу від старшого дошкільного до молодшого шкільного віку: дис. ...канд. психол. наук: 19.00.07/ Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Київ, 2003. 177 с.
10. Соціалізація дітей старшого дошкільного віку в умовах ДНЗ: монографія/ Н. Гавриш, О. Рейпольська та ін.; за заг.ред. О. Рейпольської. К.: Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2018. 280 с.

**Сфера наукових інтересів кандидата педагогічних наук, старшого
викладача Фазан Т. П.**

1. Формування особистісної компетентності дітей дошкільного віку засобами ігрових технологій.
2. Роль морально-етичної бесіди у формуванні особистісної компетентності дітей дошкільного віку.
3. Використання сучасних інформаційних технологій у процесі формування особистісної компетентності дітей дошкільного віку.
4. Роль театралізованих ігор у вихованні моральних чеснот дітей дошкільного віку.
5. Формування моральних цінностей у дітей дошкільного віку засобами художньої творчості.
6. Дидактична гра як засіб духовно-морального виховання дітей дошкільного віку.
7. Виховання дітей дошкільного віку на ідеях миру.
8. Виховання дітей дошкільного віку на засадах християнської педагогіки.
9. Використання мультимедійних засобів у духовно-моральному вихованні дітей дошкільного віку.
10. Виховання чесності дітей старшого дошкільного віку у процесі ігрової діяльності.
11. Співпраця закладу дошкільної освіти і сім'ї в духовно-моральному вихованні дітей дошкільного віку.
12. Формування моральних цінностей дошкільників засобами художньої літератури.
13. Виховання милосердя у дітей дошкільного віку.
14. Формування загальнолюдських цінностей у дітей дошкільного віку.
15. Педагогічні умови формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку.
16. Формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.
17. Виховання толерантності у дітей старшого дошкільного віку.
18. Виховання ввічливості у дітей старшого дошкільного віку.
19. Використання ідей педагогіки миру в закладах дошкільної освіти.
20. Виховання пошани до старших у дітей дошкільного віку.
21. Виховання дружелюбності у дітей дошкільного віку.
22. Виховання почуття доброти у дітей дошкільного віку.
23. Сюжетно-рольова гра як засіб формування моральних цінностей у дітей дошкільного віку.

24. Формування моральних цінностей дошкільників на засадах української родинної педагогіки.
25. Виховання у дошкільників ціннісного ставлення до традицій українського народу.

ФОРМУВАННЯ СІМЕЙНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СІМЕЙНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 1.1. Сутність та значення основних понять дослідження
- 1.2. Історичний аналіз проблеми формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СІМЕЙНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 2.1. Обґрунтування педагогічних умов формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку
- 2.2. Формування сімейних цінностей в контексті нових соціокультурних умов

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ З ФОРМУВАННЯ СІМЕЙНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- 3.1. Організація і хід експериментального дослідження
- 3.2. Розробка та апробація технології формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку
- 3.3. Перевірка ефективності технології формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності технології формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

1. Висвітлити науково-теоретичні засади формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.

2. Схарактеризувати педагогічні умови формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.
3. Визначити критерії, показники та рівні сформованості сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.
4. Представити технологію формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.
5. Експериментально перевірити ефективність технології формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.

Об'єкт дослідження – процес формування моральних цінностей у дітей дошкільного віку.

Предмет дослідження – технологія формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що пропонується новий підхід до розуміння процесу формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку, враховуючи сучасні тенденції соціокультурного середовища та педагогічні практики; розроблена програма включає в себе не лише педагогічні методики, а й аспекти міжособистісної взаємодії, сімейного спілкування та соціальної підтримки, що вносить інновації в підхід до побудови освітнього процесу.

Практична значущість полягає у тому, що результати дослідження надають педагогам підґрунтя для вдосконалення методик та підходів до формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку; розроблена програма може бути використана для підтримки батьків, надаючи практичні поради та інструменти для спільної побудови сімейних цінностей; результати дослідження можуть допомогти в розробці програм та ініціатив для підтримки адаптації дітей до сучасних соціокультурних реалій, що сприяє зміцненню сімейних зв'язків та позитивному впливу на суспільство в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вільхова О. Г., Манжелій Н. М., Фазан Т. П. Виховання доброзичливості у дітей дошкільного віку. *Імідж сучасного педагога*. Полтава. 2024. № 3 (216), с. 85-88. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-3\(216\)-85-88](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-3(216)-85-88)
2. Ковалевська Н. В., Фазан Т. П. Формування духовно-моральних цінностей у дошкільників в умовах військового стану. *Освітній процес в закладах дошкільної*

освіти в умовах воєнного стану: теорія, практика, інновації: зб. матеріалів конференції Освітній процес в закладах дошкільної освіти в умовах воєнного стану: теорія, практика, інновації (м. Київ, 16 червня 2022 р.) / за ред. О. Рейпольської, О. Брежнєвої, І. Луценко, В. Рагозіної, С. Васильєвої. Київ. 2022. С. 75-79.

3. Манжелій Н. М., Вашак О. О., Фазан Т. П. Формування сімейних цінностей у дітей дошкільного віку. Педагогічні науки, 2023, № 82. С. 3-10. ISSN: 2524-2474 (Print); 2524-2482 (Online). DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2023.82.295044>

4. Манжелій Н. М., Фазан Т. П. Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на засадах родинної педагогіки. Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі : зб. наук. Праць. Полтава: ФОП Цьома С.П., 2021. Вип. 5.

5. Манжелій Н. М., Фазан Т. П. Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому просторі закладу дошкільної освіти. Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі : зб. наук. пр. / [за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н. В. Ковалевська]. Полтава : ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2023. Вип. 7. С. 160-168. С. 104-112.

6. Манжелій Н. М., Фазан Т. П. Підготовка вихователів до використання мультимедійних засобів у моральному вихованні дошкільників. Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти: зб. наук. праць до ІХ Міжнародної науково-практичної конференції. Кам'янець-Подільський. 2023, С. 194-200. ISBN 978-617-8105-13-6. DOI: https://drive.google.com/file/d/1rMDWL5ww_B-hE1hvQD-LjtD-acVsTDfi/view .

7. Манжелій Н. М., Фазан Т. П. Підготовка майбутніх вихователів до формування духовно-моральних цінностей у дошкільників в умовах війни. Педагогічні науки, 2022, № 80. С.92-97. DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2022.80.278185> .

8. Фазан Т. П. Сутність та специфіка підготовки жінки до духовно-морального виховання дітей (на основі праць святителя Фаддея Успенського). Теорія та методика навчання та виховання. Харків, 2021. №50. С. 173 – 182. ISSN 2312-0657 (Print). ISSN 2312-8046 (Online). DOI <https://doi.org/10.34142/23128046.2021.50.16> .
9. Фазан Т. П. Теоретико-методичні основи викладання дисципліни «Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку» у системі професійної підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Інноваційний потенціал професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти : колективна монографія / за заг. ред. проф. О. А. Гнізділової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024, с. 414-454. ISBN 978-966-2538-97-7. DOI: <https://doi.org/10.33989/pnp.520.c1632> .
10. Фазан Т. П. Формування духовно-моральних цінностей дошкільників на засадах української родинної педагогіки. Педагогічні науки. Полтава, 2021, Вип. 78. С. 178-184. DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2021.78.249866> .

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки кваліфікаційної роботи

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка**

факультет педагогічної і мистецької освіти
кафедра дошкільної освіти

Рекомендовано до захисту
« ___ » _____ 202__ р.,
протокол № _____
Завкафедри _____
(підпис)

Кваліфікаційна робота
на здобуття другого (магістерського)
рівня вищої освіти

_____ (тема)

Виконав (ла): студент (ка) _____ І курсу, групи ДО –
заочної/денної _____ форми навчання
спеціальності _____ 012 Дошкільна освіта
освітньої програми _____ Дошкільна освіта

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник:

_____ (науковий ступінь та/або вчене звання, прізвище, ініціали)

Рецензент: _____
(науковий ступінь та/або вчене звання, прізвище, ініціали)

Захищено « ___ » _____ 202__ р.

кількість балів: _____

значення оцінки _____

Голова Екзаменаційної комісії _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Полтава - 20____ року

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВСТУП	Стор.
РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
1.1 Назва підрозділу	Стор
1.2 Назва підрозділу	Стор.
РОЗДІЛ 2 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
2.1 Назва підрозділу	Стор.
2.2 Назва підрозділу	Стор.
2.3 Назва підрозділу	Стор.
РОЗДІЛ 3 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
3.1 Назва підрозділу	Стор.
3.2 Назва підрозділу	Стор.
РОЗДІЛ 4 НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
4.1 Назва підрозділу	Стор.
4.2 Назва підрозділу	Стор.
ВИСНОВКИ	Стор.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Стор.
ДОДАТКИ	Стор

Форма відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу

Відгук

наукового керівника

на кваліфікаційну роботу на здобуття освітнього ступеня

магістрзі спеціальності 012 Дошкільна освітаосвітньої програми Дошкільна освіта

(тема)

студентки _____ курсу _____ групи

(прізвище, ім'я, по батькові)

Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Оцінка наукового керівника
Обґрунтування актуальності проблеми, коректність визначення мети і завдань, виділення об'єкта і предмета дослідження тощо	5	
Відповідність змісту роботи обраній темі. Повнота розробки проблеми загалом та окремих її аспектів	10	
Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, обґрунтованість і доказовість висновків	5	
Значення результатів роботи, її апробація (за наявності)	5	
Відповідність дослідження нормативним вимогам	5	
Організованість, сумлінність, відповідальність; творчий підхід і самостійність при написанні роботи; дотримання графіка роботи; рівень теоретичної та професійної підготовки студента, його здатність до самостійної професійної діяльності за фахом	10	
Загальна кількість балів	40	

Аргументований

висновок: _____

(В аргументованому висновку науковий керівник визначає:

1. Актуальність теми.
2. Відповідність змісту роботи обраній темі.
3. Рівень повноти розробки питань і окремих проблем.
4. Рівень теоретичної та професійної підготовки студента.

5. Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, уміння робити обґрунтовані висновки.
6. Характеристика студента (дисциплінованість, наполегливість, організованість, підготовленість, дотримання графіка роботи, зацікавленість проблемою дослідження тощо).
7. Важливість результатів роботи та запропонованих рекомендацій.
8. Дані про апробацію (за наявності).
9. Відповідність дослідження встановленим вимогам.

Науковий керівник _____ (_____)
(підпис (ім'я, прізвище)

« _____ » _____ 202__ р.

ДОДАТОК Г

Орієнтовна схема рецензії на кваліфікаційну роботу

Рецензія

на кваліфікаційну роботу на здобуття освітнього ступеня

_____магістр_____

зі спеціальності _____012 Дошкільна освіта_____

освітньої програми _____Дошкільна освіта_____

_____ (тема)

студентки _____ курсу _____ групи

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

У рецензії зазначаються:

1. Актуальність теми.
2. Теоретична (за наявності) й практична цінність.
3. Коротка характеристика роботи за розділами.
4. Оцінка методики дослідження, обробки матеріалів.
5. Доказовість висновків.
6. Наявність у роботі певних рекомендацій та їхнє обґрунтування.
7. Наявність та якість апробації матеріалів.
8. Позитивні моменти і недоліки роботи.
9. Якість оформлення.
10. Загальний висновок та оцінка роботи за чотирибальною шкалою.

Рецензент:

(науковий ступінь,

учене звання,

посада, місце роботи) _____

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 202 _____ р.

ДОДАТОК Д

Відомість оцінювання кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня _____ магістр _____

зі спеціальності _____ 012 Дошкільна освіта _____

освітньої програми _____ Дошкільна освіта _____

(тема)

студентки _____ курсу _____ групи _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Підсумкова оцінка:

<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>	<i>Отримані бали</i>
Загальна оцінка кваліфікаційної роботи науковим керівником, зафіксована у його відгуку	40	
Загальна оцінка кваліфікаційної роботи рецензентом (згідно з рецензією) («відмінно» – 20 балів, «добре» – 16 балів, «задовільно» – 12 балів, «незадовільно» – 7 балів)	20	
Оцінка за захист кваліфікаційної роботи Критерії: - рівень володіння змістом роботи, повнота розкриття її у доповіді; - повнота відповідей на порушені питання, уміння вести наукову дискусію; - якість презентації роботи.	15 15 10	

за 100-бальною шкалою: _____ значення оцінки: _____

Голова

Екзаменаційної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени

Екзаменаційної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 202 _____ р.

* Відомість оцінювання кваліфікаційної роботи разом із рецензією і відгуком наукового керівника зберігається у кваліфікаційній роботі

ДОДАТОК Е

Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

МОНОГРАФІЯ

Один автор

1. Зязюн І. Філософія педагогічної дії : монографія. Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
2. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків, 2018. 300 с.

Два автори

1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.

Три автори

1. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.

Без автора

1. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі: монографія / за заг. ред. В.П. Андрущенко, В.І. Лугового. К.: Педагогічна думка, 2011. 260 с.
2. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники

1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.
2. Тринус О.В. Розвиток педагогічної майстерності вчителя у творчій спадщині О.Музиченка (1875–1937 рр.) : монографія / за наук. ред. О.А. Лавріненка. Київ : ТОВ «ДКС Центр», 2018. 218 с.

ПОСІБНИК, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Один автор

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. для студ. дошк. фак. вищих пед. навч. закл. 2-ге вид., перероб. та доп. Суми : Університетська книга, 2008. 428 с.
2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: навч. посіб. для студ. вузів. К.: Академвидав, 2006. 456 с.

Два автори

1. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.

2. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
3. Романюк Л. В., Онищенко Э. В. Практикум по истории общей и дошкольной педагогики: учеб. пособие для студ. вузов. М. : ВЛАДОС, 2001. 176 с.

Три автори

1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.
2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.

Чотири і більше авторів

1. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.

Без автора

1. Історія дошкільної педагогіки: хрестоматія / упоряд. З. Н. Борисова, В. З. Смаль. 2-ге вид., доп. К. : Вища школа, 1990. 423 с.
2. Дошкільна педагогічна психологія: посібник для дошк.фак.пед.ін-тів / за ред.: Д.Ф. Ніколенка. К. : КДПІ ім.О.М.Горького, 1970. 140 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники

1. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
3. Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : підручник / за заг. ред. Г.В. Сухорукової. К. : Слово, 2010. 376 с.

БАГАТОТОМНІ ВИДАННЯ

1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.
2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.
3. Коменский Я. А. Материнская школа. Избранные педагогические сочинения : в 2 т. Москва : Педагогика, 1982. Т.1.656 с.
4. Сухомлинский В. О. Вибрані твори : в 5-ти т. Київ : Радянська школа, 1976. Т. 1. 654 с.
5. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 5-ти т. Київ : Рад. шк., 1976. Т. 2: Формування комуністичних переконань молодого покоління. Як виховати справжню людину. 670 с

АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ

1. Зорій Я. Б. Військово-патріотична підготовка майбутніх офіцерів запасу в умовах навчального процесу вищого навчального закладу: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Вінницький держ. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2005. 20 с.

2. Миронова С. П. Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх учителів до корекційної роботи в освітніх закладах для дітей з вадами інтелекту : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.03. Київ, 2007. 37 с.
3. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.

ДИСЕРТАЦІЇ

1. Барановська Л. В. Теоретико-методичні основи навчання професійного спілкування студентів вищого аграрного навчального закладу : дис. ... д-ра наук: 13.00.04 / Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 2005. 438 с.
2. Батечко Н. Г. Теоретико-методологічні засади підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Київ, 2016. 669 с.
3. Проценко А. Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики: дис... канд. пед. наук: спец. 13.00.04. Кропивницький. 2018. 327 с.

ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.
3. Про музеї та музейну справу: Закон України від 29 черв. 1995 р. № 249/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 25. С. 191
4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.12.2020).
5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. *Офіційний вісник України*. 2017. № 4. С. 530–543.
6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141.

АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ

1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.
2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.
3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: КНИГИ

1. Богуш А. М. Дефініції «духовність» і «моральність» в аспекті національного виховання в Україні. *Морально-духовний розвиток особистості в сучасних умовах* : зб. наук. пр. Київ, 2000. Кн.1. С. 18–23.
2. Дубасенюк О. Загальнокультурна компетентність: сутність та наукові підходи. *Формування загальнокультурної компетентності майбутніх фахівців* / за ред. О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. С. 5-10.
3. Фазан В. В. Сучасні принципи християнського виховання підростаючого покоління. *Теорія та методика навчання та виховання* : зб. наук. пр. Харків. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди. Харків, 2017. Вип. 42. С. 274–282
4. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. *Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні* : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ (ТЕЗИ, ДОПОВІДІ)

1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.
2. Архипова М. Дослідницька компетентність майбутніх інженерів-педагогів. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., (м. Хмельницький, 22–24 жовт. 2009 р.). Хмельницький, 2009. С. 144–148.
3. Замошнікова О. В. Новые информационные технологии в образовании. *Новые информационные технологии в образовании* : материалы междунар. науч.-практ. конф. (Екатеринбург, 26-28 февраля 2008 г.). Екатеринбург : Изд-во Рос.гос. проф.-пед. ун-т., 2008. Ч. 2. С. 78–83.
4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. *Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі* : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., (м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р.). Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
5. Терещук Г. В. Компетентнісний підхід як фактор зближення освітніх систем. *Професійні компетенції та компетентності вчителя*: матеріали регіонального науково-практичного семінару. Тернопіль : Вид-во ТИПУ ім. В. Гнатюка, 2006. С. 7–9.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ДОВІДКОВОГО ВИДАННЯ

1. Кучеренко І. М. Право державної власності. *Великий енциклопедичний юридичний словник* / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.
2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. *Адміністративне право України* : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.
3. Сірій М. І. Судова влада. *Юридична енциклопедія*. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПРОДОВЖУВАНОВОГО ВИДАННЯ

1. Бережна Т. І. Здоров'язбережувальні педагогічні технології – важлива складова здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки*. Ніжин, 2014. № 2. С. 35–39.
2. Жученко Є.В. Історико-педагогічний аналіз проблеми взаємодії морального й естетичного феноменів у вихованні особистості. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. Переяслав-Хмельницький, 2017. Вип. 37(3), т. II (22). С. 7–14.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ (ЖУРНАЛУ, ГАЗЕТИ)

1. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. *Юридичний вісник України*. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.
2. Ковалевська Н.В. Навчальна дисципліна «Теорія та методика співпраці з родинами» у системі професійної підготовки майбутніх вихователів дітей раннього та дошкільного віку. *Імідж сучасного педагога*. 2017. №1 (170). С. 66-70.
3. Комісарова Л. М. Дитина у світі музики. *Дитина в дитячому саду*. 2005. № 1. С. 13–18.
4. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. *Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics*. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&> (дата звернення: 15.11.2017).
2. Ковалевська Н.В, Пасічніченко А.В. Навчальна дисципліна «Технології формування ігрової компетентності» у системі професійної підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія*. Вінниця, 2020. Випуск 63. С.119-123. URL: <https://vspu.net/nzped/index.php/nzped/issue/view/188/nzped-63-2020> (дата звернення: 15.12.2020).
3. Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта». URL: <http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/op-doshkilna-osvita-skorochenij-term-2019.pdf>. (дата звернення: 15.12.2020).
4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. *Наука та інновації*. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: <https://doi.org/10.15407/scin12.06.006>.

Форма засвідчення здобувачем вищої освіти – автором дослідження відсутності академічного плагіату в його кваліфікаційній роботі

Завідувач кафедри

(назва кафедри)

(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

щодо самостійного виконання кваліфікаційної роботи студентом

Я, _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Студент (ка) _____

(факультет, форма навчання, курс, група)

заявляю: моя кваліфікаційна робота на тему

виконана самостійно і в ній не міститься елементів академічного плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, у відповідності з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту та притягнення до академічної відповідальності.

Я даю згоду Університету на перевірку моєї письмової роботи за вище зазначеною темою, щодо виявлення елементів академічного плагіату (збігів/ідентичності/схожості) в інформаційній онлайн-системі виявлення збігів/ідентичності/схожості під назвою «TURNITIN» (<https://unichек.com/uk-ua>).

(дата)

(підпис)..... (ініціали, прізвище)

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Факультет _____
Кафедра _____

ЖУРНАЛ

реєстрації кваліфікаційних робіт
студентів денної / заочної форми навчання

202__ – 202__ навчальний рік

Полтава

№ п/п	Прізвище та ініціали студента	Група	Дата здачі роботи студентом	Підпис студент	Дата відправлення роботи для перевірки на плагіат	Підпис працівника бібліотек	Дата повернення роботи на доопрацювання	Підпис студента	ост. по... Р... доопр... П... ст...

Зразок оформлення подання курсових робіт на перевірку на академічний плагіат

Директору бібліотеки
 Полтавського національного педагогічного університету
 імені В. Г. Короленка
 В. ОРСХОВІЙ
 Завкафедри дошкільної освіти

(ім'я, прізвище)

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

Для перевірки щодо виявлення елементів академічного плагіату (збігів / ідентичності / схожості) в інформаційній онлайн-системі під назвою «TURNITIN» направляються кваліфікаційні роботи здобувачів другого рівня вищої освіти психолого-педагогічного факультету факультету:

№ п/п	Прізвище, ім'я, по – батькові здобувача	Академічна група	Тема кваліфікаційної роботи	Науковий керівник
1.				
2.				

Дата подання кваліфікаційних робіт _____ підпис завкафедри І. ПРИЗВИЩЕ

Дата завершення перевірки робіт _____ підпис відповідальної особи І. ПРИЗВИЩЕ